

Szakadatlanul tanács- koznak Belgrádban a külügyminiszterek

Váratlanul ülésre hívták össze a jugoszláviai szenátust és a szkupstinát —
Benes hosszasan referált Belgrádban párisi tanácskozásainak eredményeiről
— Göring hosszasan tanácskozása a francia és a kisantant-államférlakkal —
Halásztást szenved Laval francia külügyminiszter római utja

**Rengeteg álhir került forgalomba,
— jelenti a párisi Havas-ügynökség**

**Arany marsallbotot ajándékozott Károly király
az özvegy jugoszláv anyakirálynénak**

Belgrádból jelentik: Titulescu és Benes tegnap Belgrádban délután 5 órától este 11 óráig tanácskoztak. Közben a két külügyminiszter megjelent a belgrádi állomáson, ahol elbucusztak Lebrun köztársasági einöktől. A két külügyminiszter közös kihallgatáson jelent meg a Belgrádban tartózkodó II. Károly királynál, majd pedig Titulescu meghívta Tevfik Rüsdy bej török és Maximos görög külügyminisztert és velük folytatta éjfélig a tanácskozásokat. Ma délelőtt fél tizkor összeült a kisantant állandó tanácsa, délután három óraker pedig a balkáni szövetség állandó bizottsága. Ugy a kisantant, mint a balkáni szövetség bizottságai kihallgatáson jelennek meg II. Károly király és Pál regensherceg előtt, hogy döntéseikhez a legfelsőbb bejegyzést kérjék.

Az Adeverul belgrádi tudósítója szerint, Titulescunak rendkívül hosszú audienciája Lebrun köztársasági elnöknel

összefüggésben van azzal a diplomáciai akcióval amelyet előkészítenek.

A Curentul belgrádi tudósítója hosszú

Óva int a francia kormány . . .

Mint mai számunkban már jelentettük, a belgrádi kormány jegyzéket intézett a magyar kormányhoz. A jegyzék a marseillei gyilkossággal függ össze és a jugoszláv kormány rendkívül udvarias formában kér felvilágosítást bizonyos körülményekre vonatkozóan. A jegyzék semmi vádat, vagy neheztelést nem tartalmaz. A jugoszláv kormány a horvát emigráció szerepéről kér felvilágosítást s főleg az emigránsok politikai

„A kormánynak az a nézete, hogy kötelessége a nagyközönséget felhívni arra, hogy az utóbbi napokban rengeteg álhir került forgalomba. A kormány óva inti a közönséget attól, hogy ezeknek a célzatos és a valóságnak még nem felelő híreszteléseknek hitelt adjon. A kormány megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kik azok, akik ezeket a valóságnak még nem felelő és célzatos híreket terjesztik és mely céllal teszik ezt. A kormány figyelmezteti a közönséget, hogy csak olyan híradásnak adjon hitelt, amelyben fel van tüntetve, hogy azt hivatalos helyen igazolták. Minden olyan hirt igazolni fog a kormány, amely a valóságnak megfelel. Mindenesetre senki sem terjesszen olyan híreket, amelyeket mástól hallott s azokat előzőleg nem igazolta“.

Gombös Gyula magyar miniszterelnök, aki ma reggel Varsóba utazott, a pályaudvaron fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, akinek a következő nyilatkozatot adta:

— A helyzetet abszolút nyugodtan ítélem meg és a legnagyobb nyugodtsággal indulok el varsói utamra. Nincs okom nyugtalanságra.

A német lapok feltűnést keltő leleplezéseket közölnek egy titkos csehországi terroriskoláról. A lapok szerint Prágától tíz kilo-

cikben foglalkozik a merénylet előzményeivel és megállapítja, hogy nemzetközi titkos szövetség létezik, amelynek az a célja, hogy

a békét védő politikai személyiségek élete ellen törjön.

A szövetségi rendszert veszély fenyegeti. Doumer, Duca, Dollfuss, Sándor király és Barthou estek áldozatul ennek a bűnös szövetségnek.

A kisantant-értekezlet a Curentul szerint két irányban határoz. A határozatok egy részét közlik a nyilvánossággal, míg más részük

szigoruan diplomáciai jellegű lesz és nem kerül nyilvánosságra.

A belgrádi értekezlet és az államfők, valamint politikusok közötti legutóbb lefolyt megbeszélések megerősítik a kisantant-államok közötti kötelékeket. A szövetségi érzés kifejezője volt, hogy Belgrádban megjelent Lebrun elnök is, valamint a francia légügyi és tengerészeti miniszter és rajtuk kívül a kisantant-államok vezérkari főnökei.

tevékenysége iránt érdeklődik. A jegyzék pontos szövegét még nem tették közzé és az csak a válasz elküldésekor kerül nyilvánosságra. Hivatalos körökben csupán annak megállapítását tartották szükségesnek hogy a jegyzék informatív jellegű és rendkívül udvarias hangú.

A Havas Távirati Iroda a francia külügyminisztérium következő hivatalos nyilatkozatát közli:

méternyire, a Moldva partján erdők között áll egy Zbraslav nevű városka,

amely német és osztrák emigránsok menedékhelye.

Itt egy 10 méteres kőfallal körülvett és átalarított kastélyban működik az iskola, amelyben különböző terror-cselekményekre képezik ki az emigránsokat. A cseh hivatalos távirati iroda határozottan megcáfolja a német lapok fenti állításait és azokat fantasztikus kitalálásoknak

minősíti, egyben pedig megállapítja, hogy Csehszlovákiában semmiféle terroriskola nincs.

Titulescu ma nyilatkozott a Stampa című lap belgrádi tudósítójának. A külügyminiszter többek között azt mondta, hogy azért jött Belgrádba, hogy Sándor király iránt érzett tiszteletét és csodálatát bebizonyítsa, egyttal megmutassa a jugoszláv népnek, hogy mennyire együtt érez velük a gyász nehéz napjaiban. Végül kijelentette, hogy most jobban, mint valaha, bizik Jugoszlávia dicsőséges jövőjében.

Londoni jelentés arról számol be, hogy a belgrádi polgármesteri hivatalban az elhunyt uralkodó halotti levelét egyszerűen Karagyevits Sándor névre állították ki, csupán annyit irtak a név mellé, hogy II. Péter király édesatyja.

Belgrádi jelentés szerint Lebrun francia köztársasági elnök 50 ezer frankot adományozott a belgrádi szegények javára.

Leleplezések Pavelics-Pavelescu összeesküvő üzemleiről

Mai számunkban már jelentettük, hogy a torinói rendőrségnek sikerült elfognia Kramer-Kvaternik Egont és Pavelics Ante dr.-t. A marseille-i rendőrség időközben megállapította, hogy Pavelics Ante 1934. szeptember 30-án Pavelescu néven megszállt az egyik marseille-i szállodában.

Pavelics-Pavelescu a román államvasutak irodai főnökének adta ki magát.

A bejelentőlapon utolsó tartózkodási hely gyanúnt Páris tünette fel. Néhány napi tartózkodás után Marseilleből ismeretlen helyre távozott. Marseille-i tartózkodása idején társaságában egy 40 év körüli asszony volt. Politikai körökben érdeklődéssel várják, hogy Pavelics-Pavelescu és Kramer-Kvaternik kiadatása kérdésében hogyan döntenek az olasz hatóságok. Politikai merénylőket ugyanis nem szoktak kiadni, azonban ezuttal államfő elleni merényletről van szó. Egyébként is az áldozatok meggyilkolását a vizsgálóbíró közönséges gyilkosságnak minősítette.

Szófiai jelentés szerint az ottani rendőrség tegnap egy gyanus egyént tartóztatott le, aki szenzációs vallomást tett. A letartóztatott elmondta, hogy négy nappal Sándor király szófia látogatása előtt három horvát összeesküvő érkezett Szófiába, akik

merényletet akartak elkövetni a szerb király ellen.

A merényletre nem került sor azért, mert a három összeesküvő azt tapasztalta, hogy a bolgár rendőrség roppant szigoru intézkedéseket fogaratosított Sándor király biztonságára. A három összeesküvő néhány nap mulva elutazott Szófiából. A rendőrség most az után nyomoz, hogy ki volt az a három férfi.

Betanult leckét vllanak a merénylők ?

Párisban egymásután tartóztatnak le gyanus jugoszláv egyéneket. Tegnap a francia rendőrség letartóztatott egy Racek nevű egyént, aki egy héttel a marseille-i merénylet előtt a Saint Lazare-szállóban lakott. Ez a Racek igen fontos vallomást tett a rendőrségnek, amelyet azonban a francia rendőrség a vizsgálat érdekében nem tett közzé.

A francia rendőrség különben is gyanusnak találja, hogy

az eddigi letartóztatottak úgy vallanak, mintha betanult leckét mondanának el.

Soha semmiféle ellentmondás nincsen a különböző vallomások között, viszont Malny-Kraljt sikerült keresztkérdésekkel zavarba hozni és hazugságon fogni. Malny-Kralj ugyan is egy ízben azt állította, hogy Marseilleben a Szent Anna-szállóban egy nővel lakott. A francia rendőrség megállapította, hogy az, aki a megadott néven egy nővel a Szent Anna-szállóban megszállt, nem volt azonos Malny-Kralj-al.

Tegnap egyébként a nyomozásban új név merült fel. A rendőrség letartóztatott egy *Miobzik* nevű egyént, aki egy *Becsics* Mio nevű egyénre vonatkozólag tett érdekes vallomást. Becsics hosszú ideig dologozott Jugoszláviában mint üvegyűvő, majd Belgiumba vándorolt ki és onnan utazott át Franciaországba. A jugoszláv rendőrség közlése szerint ez a Becsics a merénylet után Magyarországra szökött, a francia rendőrség azonban más véleményen van és Franciaországban nyomoz Becsics után.

Nincs semmi változás a kisantant és a Balkán-államszövetség külpolitikájában

Az elmúlt éjszaka KÁROLY király jelenlétében tanácskozás volt, amelyen részt vett BENES csehszlovák, TITULESCU, továbbá TEWFIK Rüzsi bej török és MAXIMOS görög külügyminiszterek. A tanácskozás jóval éjjel utániig tartott. A tanácskozáson Benes kimerítően beszámolt párisi megbeszéléseinek eredményeiről. Figyelemreméltó körülmény, hogy JEFTICS jugoszláv külügyminiszter nem vett részt a tárgyaláson, hogy távollétében módot adjon a szövetségeseknek, hogy minden befolyástól mentesen vitassák meg a marseillei merénylet következményeit. Hír szerint a kisantant és a Balkán-szövetség külügyi-

niszterei között az a megállapodás jött létre, hogy

a szolidaritás eddigi politikája fennmarad a kisantant és a Balkán-antant között, másrészt a két államszövetség országai és Franciaország között éppúgy, mint a Balkán-államok szolidaritása Jugoszláviával.

E részben a marseillei merénylet semmi változást nem idézhetett elő. A hivatalos közlemény, amelyet ma estére fognak a tanácskozásokról nyilvánosságra hozni, különösképpen kifejezésre fogja juttatni a szövetségi politikának ezt a változatlan érvényesülését.

Általános meglepetésre, délután ülésre hívták össze a jugoszláv szenátust és a szkupstinát. Ez az intézkedés annál nagyobb meglepetést keltett, mert a parlament ülészsaka csak holnap kezdődött volna. Egyelőre csak különféle találgatások terjedtek el, hogy mi a háttere az intézkedésnek.

Enyhült a helyzet Jugoszláviában?

A belgrádi lapok egyébként a temetésről szóló tudósítás kapcsán nemcsak a jelenlegi politikusok arcképét közlik, hanem azokét is, akik hosszabb idő óta teljesen visszavonultak a politikai élettől, mert

nem helyeselték a diktatúrát. Így Davidovics volt miniszterelnök, Korosec, továbbá a volt horvát néppárti vezér, dr. Pado képét is. Miután a cenzura hozzájárulása nélkül ez nem történhetett volna meg, ebből a politikai merevség enyhülésére következtetnek.

Lebrun elnök Jugoszlávia földjét elhagyva, táviratot küldött II. Péter királyhoz amelyben újból súlyosan elítéli a marseillei merényletet és megállapítja, hogy az elhunyt Sándor király életműködése összhangban volt népének érzelmeivel. Franciaország,

amely szövetségese és barátja volt Jugoszláviának Sándor király dicsőséges uralkodása alatt, barátja és hű szövetségese marad a jugoszláv királyságnak a jövőre is. A két nemzet a közös bánatban még jobban egymásra talált és együttműködését, ha még lehet, ezután szorosabbra fogja vonni.

Göring porosz miniszterelnök eredeti szándékától eltérően, csak holnap indul vissza Belgrádból Berlin felé és a mai napot még Belgrádban töltötte. Belgrádi tartózkodásának meghosszabbítását azzal magyarázzák, hogy a temetés előtt nem volt alkalma a kötelező hivatalos látogatásokat megtenni. Magánértesülések szerint, a porosz miniszterelnök tiszteltelt Károly királynál, valamint Lebrun köztársasági elnökénél, majd pedig hosszas tárgyalást folytatott Pál régensherceggel.

Nagy figyelmet keltett, hogy

egy falubeli parasztasszony őrizte a teheneit. Mikor nagy csodálkozásomat látta, odaszólt:

— Hiszen az nem cigányasszony!... sose is volt! Ha az urat érdekli a története, elmondhatom. Ugyis hazafelé terelem már a teheneiket. Mehetünk együtt...

Nem idegenkedtem ettől a furcsa kísérettől, mert csakugyan érdekelt a két cigánygyerekek és anyjuknak sorsa. A falubeli parasztasszony az alábbiakat beszélt:

— Azt a személyt Raymonde-nak hívják, lehet vagy negyven éves, tudom, mert velem egykoru. Tizenöt éves korában már a férfiak bolondja volt, azokat meg mintha megbabonázta volna, hacsak rájuk nézett a nagy, ragyogó fekete szemével. Az apja pék volt. Ott volt a házuk a piac téren. A lány hordozta szét a kenyeret az egész környéken. Sokszor mellé szegődtem, mert mindig tudott valami mulatságos históriát mesélni. Egyébre se gondolt, csak a kalandokra. Mert hogy mindig így mondta: „Szerelmi kaland!” Azt forgatta a fejében, hogy egyszer egy férfivel elmegy a világ másik végére. Csak minél messzebb a falunktól!... hogy többé sose lássa ezeket a szegényes házakat, telén meg dísnócsordákat, ne kelljen vasárnaponként a templom előtt az esetlen falusi parasztlegényekkel táncolni. Furcsa, cifra ruhákat varrt magának, téglaporról szinesítette az arcát. Mert hát erre mifelénk nem ismerték a pirosítót. Egyik husvétkor a legszebb ruhájában, kiöltözve, kibodrozott hajjal, csillogó szemmel jött hozzám. Azt újságolta, hogy a faluba cigányok jöttek. Körhintájuk is van, kinn sátoroznak a réten. Van köztük egy fiatal cigány, aki a körhintát

Fürdő-szelvény.

Az „Aradi Közlöny” olvasói ezen szelvény felmutatása mellett október 22-től 31-ig a

SIMAY-fürdő

bármely osztályán **50%-os** kedvezményt kapnak!

Nők részére a gőzfürdő fenti idő alatt nyitva: minden hétfőn, kedden, esütörtökön és pénteken **délután féláron;** azonban kedden délelőtt rendes áron. 4408

Fürdőnyitás reggel 7 órakor!

Göring porosz miniszterelnök érintkezést keresett a francia küldöttség tagjaival és magával az elnökkel, Lebrunnal. de mindezen kívül több jugoszláv politikussal is tanácskozott és több ízben folytatott megbeszélést Pál régensherceggel.

Beavatott helyen azt mondják, hogy ezek az eszmecserek azon kérdés körül forognak, amelyek miatt Sándor király Párisba utazott és hogy Franciaország az új helyzetben is iparkodik Barthou politikáját folytatni. Politikai körökben úgy vélekednek, hogy

Göring érintkezésbe kíván lépni a kisantant és a Balkán-szövetség külügyminiszterével is és ezért hosszabbította meg belgrádi tartózkodását.

Göring szombaton ismét leszáll Budapesten és ezuttal

több órát fog tölteni a magyar fővárosban,

ahol körutat fog tenni. Hivatalos látogatást nem fog tenni, tekintettel arra, hogy Gömbös Gyula Varsóba utazott és Kánya Kálmán pedig betegszabadságon Rómában tartózkodik.

Az olasz hatóságok által tegnap letartóztatott *Pavelics-Pavelescu* Ante és *Kvaternik* Egon kiadatása iránt kérelmet adtak át a francia külügyi hatóságok a római külügyminiszteriumban. Az itteni politikai, valamint az igazságügyi körök szerint

a kiadatási eljárás sikere nagyon kétséges és attól függ, hogy a két letartóztatott horvát vezér részvételét a marseillei merénylet előkészítésében politikai büncselekménynek, vagy pedig közönséges bünténynek fogják-e minősíteni?

Ha ugyanis politikai büntetről van szó, úgy Olaszország nem köteles a letartóztatottakat kiadni.

A *Petit Parisien* jelentése szerint a párisi rendőrség letartóztatotta *Herkel* Teodor nevű cseh állampolgárt, aki újságírónak adta ki magát és akinél cseh utlevelet találtak, amelynek

Cigányok

Irtó: JACQUES CHRISTOPHE

Mindig emlékezni fogok arra a csodaszép lüsvétra Féves-sur-Loire-ban. Csakugy, mint arra az esős, elázott nyárra is, amely a ragyogó tavaszt követte. Reggeltől estig kinn kószáltam a mezőn, erdő mentén. Egyik este, az országuton, az utmenti árokszélen, két kislány nyújtotta felém alimizsnát kérőn a tenyerét. Csodálkozva néztem körül a nagy elhagyatottságban. Honnan csöppenhetett ide ez a két gyerek?.. S ekkor megláttam a mezőn a sátoros kocsi.

Itt a víz mellett gyakran megpihentek a sátoros cigányok vándorútjukban. A nádból, sásból kosarat fontak, eladták a faluban, aztán mentek tovább. Sokat ugyan el nem adhattak, mert a legtöbb ház ajtaját bezárták az orruk előtt. Ismerték a cigánytermészetet. Tudták, ha bármit adnak nekik, mint a kullancsok rájuk akaszknak, többé le nem rázhatják Fáraó e füstösképű ivadékait.

Ez egyszer mégis megbontottam az általános szabályt a két kis cigánygyerek kedvéért. Ezután, ahányszor arra haladtam, a két gyerek mintha a földből nőtt volna ki, előttem termett. Ott bujkáltam a mocsaras árokban, onnan buktak ki s anynyi természetes bájjal nyújtogatták kis kezüket, hogy lehetetlen volt ellenállni. Furcsa, idegenszerű kiejtéssel beszéltek. Kaukázusi cigányok lehettek. Egy ízben aztán határtalan meglepetéssel hallottam, hogy anyjuk a kocsi sátorfeteje alól hamisítatlan helybeli tájszóval kiáltott rájuk. Ahogy itt Loire mentén beszélnek. Nem messze

kezeli, olyan szép, hogy bele kell szeretni. Addig beszélt, míg vele mentem. A fiatal cigány, igaz, hogy nagyon szép volt, de ravasznak, rossznak látszott. Meg is mondtam Raymonde-nak. Csak a vállát vonogatta: „Bánom is én!.. nekem akkor is tetszik, ha maga az ördög!” Harmadnap, késő este Raymonde bekopogott az ablakomon: „Elmegyek a cigánnyal. Végigjárja Franciaországot, onnan Ausztriába, meg tovább... A Dunához. Hallottál te már a Dunáról?.. Azt mondják, hogy ott éjjel-nappal szól a muzsika, folyik a tánc, Oda megyek. Többé vissza se jövök. Csak tőled búcsuzom!” Azt hittem, hogy tréfál, csak nagyot nevettem. De másnap a sátoros kocsi, a cigányok, bolhás majmaik, a körhinta, minden eltűnt. És eltűnt Raymonde is. A buta!.. Anyja hónapokig sirt utána, apja becsukta a boltot. Most ott ülnek naphosszat a faluvégen és az utat kémlelik. Hogy talán visszajön... De csak én tudom, hogy Raymonde visszajött. Hogy minden évben visszahúzza a szive ide, Loire-hoz. Kinn a mezőn sátorozik a kölykeivel. Senki rá nem ismerne. Öreg lett, csunya, csak a fekete szeme lobog, mint régen. Mióta piszokban él, éheznek, mióta tudja, hogy a férfi karja keményebben ver, mint amilyen édesen ölel, mióta koldulásból tengődik, nem keresi a szerelmet... a kalandot. Este a sötétben néha belopózik a faluba, megáll a régi házuk előtt, belesz az ablakon, a régi szobába, ahol a cifra ruhákat varrogatta. Kis ideig ott áll és megy vissza a nyomorba, piszokba... Én meg nem mondom meg az öreg anyjának, apjának, hogy erre kószál. Amilyen anygyűűek, még befogadnák és a cigány, Raymonde embere, a nehezen összekuporgatott pénzüket kicsálná tőlük. Inkább hallgatok...

három napos francia látározása volt. Herkelt átadták az ügyészségnek.

Az angol sajtó hosszú cikkekben számol be a belgrádi temetés részleteiről. Nagy érdeklődéssel irnak az angol lapok Petain francia tábornagy és Göring porosz miniszterelnök be-

szélgetéséről. A Daily Mail szerint rendkívül feltűnő melegséggel folyt le ez a beszélgetés. A News Chronicle szerint ebből a beszélgetésből

egy jobb világ előjelét lehet sejteni.

A jugoszláv népszövetségi megbízott tárgyalásai a Népszövetség főtitkárával

A svájci rendőrség szoros együttműködésben a francia rendőrséggel, tovább folytatja a nyomozást a marseille-i merénylet ügyében.

Fotics jugoszláv megbízott ma megbeszélést folytatott Avenollal, a Népszövetség

A kisantant állandó tanácsa: Benes, Titulescu és Jettics külügyminiszterek ma délután 10 órakor tanácskozást tartottak a belgrádi külügyminisztérium egyik termében. A Balkán-államok tanácsa délután 5 órakor kezdte meg ülését.

A francia lapok közlése szerint Laval külügyminiszter tervezett római útjára nem november elején, hanem csak november végén kerül sor. A külügyminiszter ugyanis részt akar venni a népszövetségi tanács ülésén, amely

a Saar-vidék kérdését és az erre vonatkozó francia emlékiratot fogja tárgyalni.

KÁROLY király PRESAN marsall kíséretében ma felekezett MARIOARA özvegy királynét, akinek átnyújtotta a román hadsereg marsallbotját. Ezt a marsallbotot ere-

főtitkárával és Pilotti helyettes főtitkárral

A Sándor király temetésén résztvevő olasz küldöttség tegnap késő este a spalatói herceg vezetésével visszautazott Olaszországba. A pályaudvaron a küldöttséget Pál régensherceg és több más előkelőség bucsuztatta.

detileg SÁNDOR király számára készítették és a tervek szerint Párisban akarta átnyújtani Károly király sógorának. A bot hirneves román művészek tervei szerint szízaranyból készült és több százezer lej értékű.

Déli fél egy órakor az uralkodó ILIASEVICI udvari marsall kíséretében látogatást tett a belgrádi román követségen, ahol GURANESCU meghatalmazott miniszter és felesége, TITULESCU külügyminiszter, valamint FRANASOVICI közlekedésügyi miniszter fogadták.

LEGUJABB

Nemzetközi intézkedéseket kíván a kisantant és a Balkán-szövetség a politikai merényletek meggátlására

Hivatalos jelenést adtak ki, amely külső okokkal magyarázza a marseillei merényletet — Demonstráció a szövetséges államok további politikai egysége mellett

Belgrádból jelentik a késő hajnali órákban: A Balkán államszövetség képviselői, akik pénteken a jugoszláv fővárosban rendkívüli ülésre jöttek össze, az esti órákban a következő tartalmu hivatalos kommunikét bocsájtották ki:

— A Balkán-államok szövetségének külügyminiszterei mély fádalmuknak adtak kifejezést Sándor jugoszláv király tragikus elhunytja miatt és ugyancsak mély részvétük kifejezését küldik a francia nemzetnek Louis Barthou halála miatt. Ezután az általános politikai helyzet megvitatására tértek át.

— A Balkán-államszövetség képviselői annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy a marseillei események nem tekinthetők egyszerű bűncselekményeknek, mert az eseményeket nem az országhatáron belül, hanem az országhatáron kívüli területeken készítették elő. Az utóbbi időkben számos olyan terrorisztikus bűncselekmény történt, amelynek célja bizonyos államok helyzetének ártani, vagy legalább is megbontani nemzeti jellegük egységét. A tényleges felelősség megállapítása érdekében, a Tanács nemzetközi intézkedéseket kíván, amelyek alkalmasak a hasonló cselekmények meggátlására. Ilyen intézkedések hiánya, vagy azok nem alkalmazása súlyos következményekhez vezetne. A terrorisztikus cselekedetek nem téríthetik el az államszövetséget eddigi politikájától: a Balkán-államok szolidaritás Jugoszláviával és lankadatlanul kitartanak eddigi politikájuk mellett.

A Balkán államszövetség hivatalos közleményét az esti órákban bemutatták Károly román királynak és Pál jugoszláv régensnek, akik mindketten helyeselték. A fenti közleményt pontosan ugyanazokkal a kifejezésekkel kiadta a kisantant-

államszövetség is, mint hivatalos jelentést, azzal a különbséggel, hogy a Balkán államszövetség kifejezést mindenütt a „kisantant-államszövetség” kifejezéssel helyettesítették

Lengyelországba érkezett a magyar miniszterelnök

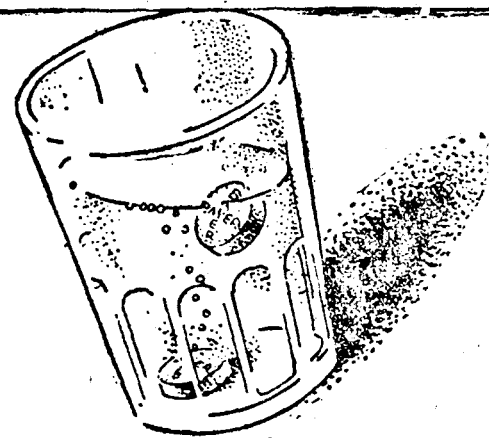
Egyhangú lelkesedéssel fogadja a lengyel sajtó Gömbös Gyulát. — Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Mussolinivel folytat tanácskozásokat

Varsóból jelentik: Gömbös Gyula és kísérete a menetrendszerű gyors délután 16 óra 25 perckor lengyel területre érkezett. A határállomáson Matulka Péter varsói magyar követ és Lubienszky Sándor lengyel külügyminisztériumi szertárvezető fogadták és üdvözölték a miniszterelnököt, aki 17 órakor továbbutazott Varsó felé.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök látogatásával kapcsolatban valamennyi lengyel lap meglehetősen üdvözlő cikket közöl. Leközlök a lapok Gömbös fényképét is és a magyar-lengyel kulturális kapcsolatokról irnak. Emlékeztetnek a lapok a két nép évezredes barátságára, kiemelik a lengyelek és a magyarok közös tulajdonságait.

A Liberté beszámol Gömbös varsói útjáról. Megírja a lap, hogy a magyar miniszterelnököt már a határon is ünnepélyes fogadtásban részesítették és a varsói pályaudvaron a lengyel miniszterelnök és külügyminiszter fogja várni. Keserűen jegyzi meg ezután a lap, hogy Barthou elé annakidején egyetlen miniszter sem ment ki a varsói pályaudvarra.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter

Az ASPIRINT vízben kell bevenni!

Igy gyorsabban jut be a vérkeringésbe és a fájdalmak és hűléses megbetegedések elleni küzdelemben gyorsabban is fejt ki közismerten megbízható hatását.

ASPIRIN

Elkészült a belföldi kölcsön kibocsájtási prospektusa

— Aranyparitáson történik a visszafizetés —

Bucurestiből jelentik: Ma elkészült a belföldi kölcsön kibocsájtási prospektusa, amely szerint az ezer lejes kötvényeket 880 lejes árfolyammal fizetik ki, a kölcsöntjegyző viszont 1200 lejt kap vissza. A jegyzés november 5-én kezdődik és november 30-ikán fejeződik be. A kölcsönt negyven év alatt amortizálja az állam, még pedig oly módon, hogy negyedévenként kisorsolják azokat a kötvényeket, amelyeket beváltak. Minden milliárd lejt lejegyzett kölcsön után 12 millió lejt kitevő jutalmakat osztanak ki a kötvénytulajdonosok között. A kamatfizetés és visszafizetés aranyparitáson történik s mindkettő adómentes.

.....

CORSO-mozgó mai műsora!

3, 5, negyed 8, negyed 10 órakor!

A 8 órai előadás mérsékelte helyárrakkal!

Minden idők legnagyobb látványossága!

CARIOCA! Rioi lányok!

Csupa tánc, zeneritmus, revü

DOLORES DEL RIO

Férfyes sohasem látott toaletek

Jegyelővétel ajánlatos szombat, vasárnapra!

2 hónapig körülbelül 2 X naponta

....leiert egy tökéletes fogápolást végezhet. Mert Nivea fogpaszta-lágy, könnyen habzó, egészen csodás ízű - ápolja fogait, egyuttal kiméli azokat és lehetét tisztává és üdévét teszi. Csak elsőrangú nyersanyagok...

Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov

Tizennégy évi fegyházra ítélték egy gyermekgyilkos aradmegyei apát, aki zsirosszódát itatott négyhónapos gyermekével

A gyermek születése előtt már gyilkossági szándékkal foglalkozott

Kegyetlen gyermekgyilkosság ügyében tartott ma főtárgyalást az aradi törvényszék első szekciójának Popescu-Senciuc-tanácsa. Ez év júniusában történt a bűntény Nadlac községben, ahol Haiduc András 21 éves földműves bestiális módon megölte négyhónapos kisgyermekét. Haiduc hosszabb időn át együttélt Szikora Anna nadlaci asszonnyal, akít később feleségül vett. Még az együttélés idején az asszony észrevette, hogy viszonyuknak következményei mutatkoznak, amit Haiducnak be is vallott. A fiatalember már akkor arra igyekezett rábeszélni szeretőjét, öljék meg a gyermekét.

— Csak ki kell tenni születése után pár órára a hidegbe, megágy és meghal magát! — javasolta.

Az asszony nem volt hajlandó a kegyetlen tettet végrehajtani és Haiduc többé nem is indítványozta. Később megesküdtek és megszületett a gyermek. A fiatal földműves és felesége a közeli Bulgarus községben vállaltak szolgálatot, a gyermeket azonban az asszony anyjánál hagyták Nadlacaon.

Ez év júniusában Haiduc váratlanul bejelentette feleségének, hogy hazamegy Nadlaca, ahonnan ruhaneműt akar elhozni. Az asszony beleegyezett, nem sejtette, hogy férje milyen terveket sző. Haiduc hazament és az egyik nadlaci kocsmában igyekezett megfelelő erőt gyűjteni a kitervelt bűntény végrehajtásához, majd az egyik üzletben néhány lejért zsirosszódát vásárolt. Ezután hazament. Anyósát egy kifogással elküldötte a lakásból, majd ölébe ültette a négyhónapos gyermeket, akivel a leghidegebb kegyetlenséggel megetette a maró mérget; majd hogy egészen bizonyos legyen a gyermek halálában, még párnát is borított arcára.

A szerencsétlen kisgyermek rettenetes kínok között hiszenvedett, az apa pedig eltávozott hazuról és folytatta az ivást, egészen az esti órákig. Mire a nagyanya hazatért, a kis unoka halott volt. Haiduc ittas állapotban tért vissza Bulgarus községbe, ahol kérdezősködő feleségének azt válaszolta, hogy anyja és gyermeke „jól érzik magukat”. Egyetlen szóval sem említette a történeteket, amelyekről felesége csak akkor szerzett tudomást, mikor csendőrök jöttek férjéért.

Haiduc kihallgatása alkalmával nyomban béismerte tettét és csupán azzal védekezett, hogy ittas volt, nem tudta, mit csinál. Ugyanígy védekezett a vizsgálóbíró előtt is és a mai főtárgyaláson megmaradt vallomása mellett. Kihallgatás ezután a vádlott anyósát és feleségét, akik ismertették a bűntény előzményeit. Haiducné megerősítette, hogy férje még a gyermek születése előtt gyilkosságra akarta rábeszélni. A tanukihallgatások után Gitta Ágoston helyettes főügyész megtartotta vádbeszédét, amelyben rámutatott arra, hogy előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság történt és az ittas állapot csak arra volt jó, hogy a gyilkos apa bátorságot merítsen rettenetes tettehez. A gyilkosság után azért ivott, hogy elaltassa lelkiismeretét. Szigorú, példás büntetést kért. Doval dr. védő azt igyekezett

bebizonyítani, hogy Haiduc olyan részeg volt, hogy maga sem tudta, mit csinál. Majd azt fejtette, hogy a fiatal földműves bizonytalan volt, vajjon az övé-e a gyermek. A házasságra a fiatalembert szülei kényszerítették anyagi okokból, majd kidobták házukból. Tanukat kért kihallgatni arravonatkozólag, hogy a meggyilkolt gyermek származása gyanús volt. A törvényszék rövid tanácskozás után elutasította a kérelmet, mire a védő semmiségi panaszt jelentett be. Doval dr. ezután azt igyekezett bebizonyítani, hogy Haiduc nem előre megfontolt szándékkal követte el tettet, hanem elkeseredésében és ittas állapotban. A bíróság ezután tanácskozásra vonult vissza, majd Popescu tanácselnök kihirdette az ítéletet, amelyben

hiüösnek mondották ki Haiducot a gyilkosság büntetésében és ezért tizennégy évi fegyházra ítélték.

A védő fellebbezést jelentett be, az ügyész megnyugodott az ítéletben. Az indokolás szerint a bíróság bebizonyítottak vette, hogy a gyilkos apa régen készült tetterre és tetemes alkoholfogyasztással csak bátorságot akart gyűjteni a kegyetlen bűntény elkövetésére.

Színház — Irodalom — Művészet

Vadvirág

Anday Ernő, Harmath Imre és Eisemann Mihály zenés vígjátékának bemutatója

Hangulatos, kedves darab. Meséje nem haladja túl a szokványos szerelmi limonádét, de zenéje hangulatos s nagyszerű bemondások vidítják fel azokat, akik tulságosan elszomrodnak a sok limonádé hallatára. Ez a darab tényleg annyit ér, mint amennyi értéket a szereplői kölcsönöznek. S minden dicséretnél többet mond, ha megállapítjuk, hogy az aradi operette-együttes forró, tapsos sikert varázsolt a Vadvirágból. E rényi Böske hamisítatlan, kedves vadvirág volt, illuziókeltő. Ez az ezerarcu művésznő mindig mást, mindig újat ad és mindig azt, amit várnak tőle. Játékát, énekszámait, táncait mindvégig tapsvihar kísérte. S ólyom Gyöző önmagára talált. Most már leküzdötte az első napok elfogultságát, amit talán az idegen színpad, ismeretlen város és környezet okozott s a publikum tapsal honorálta egyes számaát. Ma este bebizonyította, hogy a modern jazz-operettek terén megállja helyét és elegáns táncával, néhány valóban szép énekszámával, meghódította a közönséget. Mészáros Béla a divatos váloperes ügyvédet nagyszerűen alakította és Felhő Ervin gondoskodott arról, hogy arra az időre, amíg a színpadon van, a nevetés domináljon a nézőtérén. Még passzív szerepeikben is jót nyújtottak: ifj. Szendrey Mihály, akinek néhány jelenetét viharos kacagás kísérte, Gömör Emma, Dálnoky Dudus és Szabó Gyula. Hegyessy Magda kis epizódszerepében is nagyszerű volt. Külön meg kell emlékezni Tompa Laciról, akinek nevét néhány éven belül gyakran fogjuk hallani.

Azon az uton halad, amely a karrierhez vezet, tánca, hangja, játéka a jövő ígérete. A táncos ikrek duette is tapsot aratott. Egészen véve, a közönség jól mulatott és nem fukarkodott az elismeréssel. A Vadvirág előadásai telt házak érdemelnek. — (—rosi.)

Solymosán Magda ezerkétszáz lejes álma

Nem tudjuk, „konszolidációs” jelenség-e, hogy a cluji Magyar Színházban ismét megkezdte tevékenységét a színházi törvényszék. A magyar színészet régi intézménye ez, az a feladata, hogy a színészek fegyelmi ügyeiben ítélkezzen. Az utóbbi években azonban olyan kaotikus állapotok voltak színházi berkeinkben, hogy a fegyelem érthető okokból teljesen meglazult és az igazgatóság, amely csak rendszeretlenül tudott fizetni tagjainak, nem akarta elérni állítani a helyzetet a színházi törvényszék összehívásával. Most azonban eljutottunk odáig, hogy a színház végre tud fizetni és visszaszerezte magának azt az erkölcsi bátorságot is, amivel a fegyelemszegő színészeket kérdőre vonja. A napokban ült össze a cluji színház törvényszéke, amely több színészt és színésznőt idézett maga elé.

A „vádlottak” sorában foglalt helyet Solymosán Magda, a rövid idő alatt olyan általános népszerűsége jutott fiatal primadonna is. Először egy próbáról való lekésés szerepelt a szigorú vádban, a törvényszék tagjai azonban ugylátszik elfogultak voltak, mert felmentették a művésznőt. De nyomban utána ismét be kellett idézniök hasonló okok miatt. A primadonna nyilván elaludta a próbát, de ezuttal is bőven akadtak „enyhítő körülmények”. Tudni kell ugyanis, hogy a művésznő eddig még majdnem mindenik színrekerült darabban szerepelt és megeseett, hogy vasárnap három órakor kezdett játszani és éjfélig végigjátszotta a vasárnapi három előadást. A színházi törvényszék méltányolta is a nyomós okokat és mindössze 1200 lej pénzbüntetésre ítélte az egészséges álmu primadonnát. Solymosán Magda mosolyogva nyugodott meg az ítéletben, ezzel is bizonyítva azt, hogy nemcsak nagyon tehetséges, hanem önmagával is igazságos és hiből sem ismeri a közmondásos primadonna-szeszélyt.

* Az aradi Városi Színház heti műsora Szombaton este 9 órakor B) bérletben, vasárnap délután 3 és este 9 órakor: Vadvirág (Andai-Harmath-Eisemann szenzációs operettújdonása, itt először). Szombaton délután 4 órakor: Az ember tragédiája (Madách drámai költeménye, látványos kiállításban, ifjúsági előadásban, feltűnő olcsó helyárrakkal). Vasárnap délután 6 órakor: Hölgyeim, elég volt! (kacagató, pikáns francia bohózat, csak felnőtteknek, feltűnően olcsó helyárrakkal). Hétfőn este fél 9 órakor: Vadvirág (operettújdonás, A) bérlet). Kedden este fél 9 órakor B) bérletben, szerdán este fél 9 órakor C) bérletben: Akárki (Jedermann). Hugo von Hoffmannstahl világhírű középkori misztériuma, itt először.

* Vasárnap délután 6 órakor csak felnőtteknek: Hölgyeim, elég volt! című pikáns francia bohózat szerepel a színház műsorán, feltűnően olcsó helyárrak mellett.

* Az ember tragédiája a műsordarab szombaton délután 4 órakor olcsó helyárrak mellett. A gyönyörűen kidolgozott dráma ifjúsági előadásban kerül színre, de természetesen az eredeti kiállítás keretében.

* Vadvirág szombat este, vasárnap délután és este. Pénteken diadalmas, elhatározó jelentőségű sikert aratott ez a ragyogó operettszínház, mely mint az idény első bemutatója szerepel műsorán. Erényi Böske címszereplésével, míg a többi szerepet Gömör Emma, Dálnoky Dudus, Hegyessy Magda, Sólyom, Felhő, ifj. Szendrey, Mészáros, Tompa, Szabó alakítják.

* Gaál Franciska tizezer pengős ruhája. A „Színházi Élet” új számában renkövül érdekes cikk jelent meg ezzel a címmel. Elmondja a cikk, hogyan került a filmgyárnak Gaál Franciska egyetlen ruhája tizezer pengőbe. Bus Fekete László regényének új folytatása és rengeteg sok más cikk és kép van még a „Színházi Élet” új számában, amely háromfelvonásos szindarabmellékletül a „Muzsikások” című darabot közli. Kottamellékletül pedig a „Shadout valse” című világláger adja. Interurban, 64 oldalas Rádióvilághíradó, 32 oldalas gyermekújság és kézimunkamelléklet egészíti ki a „Színházi Élet” új számát, a melynek ára 20 lej.

Az evangélikus egyházkerület közgyűlése

Purgly László: A szélsőséges mozgalmakkal szemben a templom az egyetlen erősség

Nem józanság az egyházakat gyöngíteni — Az evangélikus egyház sérelmei — Frint Lajos püspök jelentése

Oradeáról jelentik: Mint jelentettük, csütörtökön délelőtt kezdődött meg a romániai zsinat-presbiteri evangélikus egyházkerület évi közgyűlése Oradeán. Az evangélikus templomban ájtatosság előzte meg a közgyűlést, melynek keretében az Ur asztalánál Materny Imre esperes, a szószéken Nikodémusz Károly brasovi esperes szolgált.

A közgyűlést az evangélikus iskola termében tartották. Frint Lajos szuperintendens és Purgly László kerületi felügyelő foglalták el az elnöki széket. A szuperintendens szép imája után Purgly László tartotta megnyitó beszédét.

Meleg hittestvéri örömmel üdvözi a felügyelő az oradeai hittestvéreket és köszöni azt a szíveséget, amellyel a kerület ideérkezett küldötteit fogadták. Nagyjelentőségűnek tartja, hogy az egyházközségek képviselői mentől gyakoribb és szorosabb érintkezést tartsanak fenn egymással s a többi protestáns egyházzal is karöltve küzdjenek az evangélikus egyházak létfenntartásáért.

A szélsőséges mozgalmakkal szemben a templom szinte az egyetlen erősség. Amíg az ifjuság buzgón jár templomba, addig sem az antiszocializmus, sem a bolsevizmus nem győzedelmeskedhetik. Ugy a templomban, mint az iskolában az értékes elemek azok, akik ragaszkodnak elődeik hitéhez és elődeik anyanyelvéhez is.

— *Ma, amikor véres események királyok és államfők fejét követelik* — folytatta Purgly — *amikor az összeomlás sokfelől fenyeget, egyetlen védőbástyánk csakis a templom lehet.*

Utál a felügyelő a Népszövetség tavalyi öngyilkos-statisztikájára (egymilliókétszáz ezer öngyilkos egyetlen év alatt!) Ez a szám világosan tükrözi vissza a mai világ szomorú erkölcsi és anyagi helyzetét: a civilizáció fejlődésével nem tudott a lelki kultúra lépést tartani. Nem tagadja a felügyelő, hogy a romániai zsinat-presbiteri egyház válságos korbba érkezett, egyre többet kell szegénységében küzdenie, nélkülöznie, szenvednie, mert a közöny kezd erőtvenni a lelkeken.

Első feladat és legfontosabb teendő ezen a téren az ifjuság nevelése.

Kéri, mellőzzék a mai tanácskozás során az egyéni és helyi szempontokat. Isten áldását kéri a kerületi gyűlésre s ezzel a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

Materny Imre esperes az oradeai egyház nevében mond szívből jövő üdvözlést a kerület tagjainak. Materny esperes üdvözlését Frint Lajos szuperintendens köszönte meg hálsággal. Ha kisszámú is, de a legrégebb és legelkessebbek egyike az az oradeai egyház, amelynek vendégszeretetét most a kerület tagjai élvezik. Tudatában van annak, hogy a megmaradt hittestvérek mily erőfeszítéssel igyekeztek az elmúlt idők során az egyházat a megsemmisüléstől megóvni s kívánja, hogy az egyház a nehéz viszonyok ellenére is tovább folytassa fejlődését.

Purgly László felügyelő indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy

a közgyűlés alkalmából az uralkodót táviratban üdvözi.

Ugyancsak Purgly László olvassa fel ezután Mátis András egyházkerületi főjegyző lemondó levelét. A közgyűlés Mátis András

multban kifejtett munkásságáért való jegyzőkönyvi köszönetmondás mellett, a megejtendő új főjegyzőválasztásig a főjegyzői teendők el látásával dr. Petry Gyula ügyészt bízta meg.

A szuperintendens jelentését Nikodémusz Károly olvasta fel. Az egyházkerület elismerése ügyében kitér a szuperintendens jelentése arra, hogy Purgly László vezetésével a nyár folyamán küldöttség kereste fel Lepeda tu kultuszminisztert.

A miniszter kijelentette, hogy a kerület elismerésének halogatásával valóban sérelem érte az evangélikus egyházat

Hölgyek figyelmébe!

Klein Simon kalapgyár fiólk üzletét a szemben lévő házba helyezi át (Strada Eminescu 6. sz.) Nagy őszikalap vásár!

4849

Kétszáz polgármester készül Aradra

A jövő hét második felében ül össze évi kongresszusára a Romániai Városok Országos Szövetsége — Három nap hivatalos programja — Luca belügyi államtitkár és Donescu bucaresti-i főpolgármester érkezését jelezték eddig

Aradváros vezetőségének speciális bizottsága, pénteken délután. Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök vezetésével megbeszélést folytatott a Romániai Városok Országos Szövetségének aradi kongresszusára vonatkozólag, amelyet — mint köztudomású — október hó 26–28. napjain tartanak meg Donescu bucaresti-i főpolgármester elnökletével. A bizottság összeállította a kongresszus programjának kereteit, amelyeket az alábbiakban ismertetünk:

Október hó 26-án, pénteken reggel ünnepélyes fogadtatás a pályaudvaron az érkező vendégek részére. A kongresszus pénteken délelőtt 10 órakor kezdődik, folytatódik délután és szombaton délután, valamint vasárnap délelőtt. Szombaton délelőtt a romániai városok polgármesterei az aradi nagy ipari üzemeket tekintik meg, valamint sétát tesznek Aradon. Az Astra villásreggelit

ad tiszteletükre. Szombaton este bankett lesz a Kulturpalotában, amelyet a város ad a vendégek tiszteletére.

Hír szerint a városok aradi kongresszusára megérkezik Luca belügyi alminiszter is, több belügyminisztériumi vezető-tisztviselővel egyetemben. Az érkező előkelőségek nevének összeállítása most van folyamatban csupán, így névsorukat később közöljük véglegesen. Bizonyosra vehető azonban az, hogy több, mint kétszáz romániai polgármester érkezik kíséretével együtt a városba, melynek lakossága hagyományos vendégszeretetéről híres. Valószínűnek látszik, hogy számos aradi uricsalád jelentkezik a város vezetőségénél, hogy vendégszobáikat felajánlják az érkező előkelőségek számára és így könnyítve meg a rendezőbizottság gondját, egyben hozzájárulnak ahhoz is, hogy a polgármesterek a lehető legjobb impressziókkal hagyják el kongresszusuk után a várost.

Bucuresti-i festőművész rejtélyes tragédiája

Mtas állapotban összeveszett, majd összeverekedett barátját és azután titokzatos körülmények között kizuhan! emelől lakásából

Cernautiból jelentik: Megrendítő tragédia történt Cernautiban, ahol egy festőművész esett a titokzatos ügy áldozatául. Procopovici Vladimir ismert fiatal bucaresti-i festő egy cernauti-i barátjánál volt látogatóban. Ionascu Péter, egy jólmenő szabóüzlet tulajdonosa szívesen látta vendégül barátját, akivel azonban könnyelmű mulatozásokba sodródtak. Az elmúlt éjszakát is az egyik bárban mulatták végig és ma hajnalban, amikor a barátok hazatértek Ionascu lakására, a kereskedő szemrehányásokat tett a festőművésznek, amiért olyan nagy számlát fizettetett ki vele. A szóváltásból verekedés keletkezett, amelynek folyamán a tornánál használt sulyzókat vágták egymáshoz.

A verekedés alatt mindketten az erkélyhez jutottak és itt a festőművész lezuhant és meghalt. Ionescut eszméletlen állapotban, vértócsában találták a szobában. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy nem tudja, hogyan zu-

hant le barátja, a hatóságok véleménye szerint azonban lelökte a 24 éves művészt a tizenkét méter magas erkélyről. A rejtélyes tragédia ügyében folyik a nyomozás.

CENTRAL: 3, 5, 7¼, és 9¼ órákor

„A méltóságos asszony trafikja”

Bus Fekete László nagyszerű vigjáték-szólógera.
Nagy Kató, Willy Fritsch,
Hansi Niese, Adele Sandrock

SELECT: 3, 5, 7¼ és 9¼ órákor

„Ma éjszaka várlak!”

Pompás zenei vigjáték. Főszerepekben:
Jenny Jugo, Paul Hörbiger,
Theo Lingner, Friedrich Benier

és e sérelmek reparálását határozottan kilátásba helyezte a jövő esztendőre. Az elmaradt kongrua kétszázhetvenezer lejes összegét azonban az evangélikus kerület csak már bonok alakjában fogja megkapni a kormánytól.

Ezután az evangélikus iskolák sérelmeit, az egyházközségek vagyoni állapotait, a bucaresti-i egyházközség, az orsovai református és evangélikus egyházak vitás ügyét s egyéb helyi adminisztratív ügyeket tárgyalta a közgyűlés.

Elhatározta a kerület, hogy a Biblia lutheri, első fordításának négyszázados fordulójára az idén, a reformáció emlékűnnepén, október 31-én, minden egyházközségében külön ünnepet rendez.

Végül megtárgyalta a közgyűlés az ötvárosi és bánági esperességek egyesítésének az ügyét.

HIREK

Sok a bolond Aradon

Ma már bolondnak sem érdemes lenni. Nagy a kínlat, vagy hogy Madáccsal szóljunk: sok az eszkimó és kevés a foka.

Arról van ugyanis szó, hogy a városi egészségügyi hatóságok hivatalos megállapítása szerint aggasztóan nő napról-napra Aradon a bolondok száma. Régi gyanunk ez, melyet ime, a hivatalos megállapítás konkrét tapasztalatai alapján támaszt alá. A városi főorvos a megmondhatója, hogy mennyi bajt okoznak számára ezek az egyre szaporodó bolondok, akiket igazság szerint megfelelő intézetekben, egészségügyi intézményekben kellene elhelyezni.

Csak hogy éppen itt van a bökkenő. Mert a legközelebbi, a lugoji elmeógyógyintézet kapuján már hónapok óta kint lóg a „Megtelt” felirású tábláska, viszont a cluj, meg a bucurestii hasonló intézményekben magas protekcióra sincsen egy talpalatnyi hely. Az aradi központi ideggyógyászati osztályán nagyobb a forgalom, mint az egész központi részben és mégis: lassan-lassan a városi szegényház is megtelik a szerencsétlen elmeháborodottakkal, akik számára nem tud már megfelelő biztonságos kezelési helyet nyújtani korunk civilizációja.

Nem kell különösebb magyarázatokat keresni arra, hogy miért gyarapodik napról-napra az elmeháborodottak száma. Nemcsak minálunk, Aradon, hanem mindenfelé az egész világon. Attól tartunk, hogy ha ebben a tempóban fejlődnek az események, rövidesen annak az angol tudósok igazolódik be a gyanuja, aki az állítja, hogy azok az épelméjűek, akiket zárt intézetben kezelnek és azok a bolondok, akik szabadonjárhatnak a világban. A kitűnő angol pszichiáter szerint ugyanis minden komoly bolond bolondságában rendszer van. Rendszer, amely következetes elméleteken épül fel. Ezzel szemben egységes rendszert a szabadonjárók világában, egész egyetemes méreteket tekintve — valóban vajmi keveset fedezhetünk fel.

De ne vonjunk le elhamarkodott következtetéseket, míg nem értünk a dolgok végére. Tény az, hogy veszedelmesen szaporodnak a szabadonjáró bolondok, nemcsak Aradon, hanem mindenfelé. Csak azt kell még eldönteni, hogy miféle szempontból veszedelmes ez a tünet: ránk-e, vagy rájuk...?

— IDŐPROGNÓZIS: Mérsékelt északnyugati, északi szél, változó felhőzet, éjjel még sok helyen fagy, holnap valamivel erősebb nappali felmelegedés.

— Letartóztattak Berlinben egy horvát lapszerkesztőt. Berlinből jelentik: Cihler egykori zágrábi lapszerkesztőt, a horvát emigránsok egyik legismertebb politikusát, aki három éve itt tartózkodik, a berlini rendőrség letartóztatta.

— Az export-import új rendje. Bucurestiből jelentik: Slavescu pénzügyminiszter és Manoilescu-Strunga ipar és kereskedelemügyi miniszter ma tárgyalásokat folytattak az export és import új rendje ügyében. A pénzügyminiszter ezután a Banca Nationalát kereste fel, amelynek tanácsa előtt ismertette tervezetét. Lehetséges, hogy a holnapi minisztertanács után a gazdasági bizottság konkrét döntést hoz.

— Négy napra betiltották a budapesti „Magyarság”-ot. Budapestről jelentik: A belügyminiszter ma a „Magyarság” című lap megjelenését négy napra betiltotta, azzal az indoklással, hogy a lap egyes közleményei sértették az ország külpolitikai érdekeit.

— Egy timisoarai ügyvéd állott ma az aradi törvényszék előtt hatóság elleni erőszak vádjával. A feljelentést Cihosky timisoarai vizsgálóbíró tette meg az ügyvéd ellen, akit azzal vádolt meg, hogy egy ügyben megjelent hivatalában és a közöttük keletkezett szóváltás során hatóság elleni erőszakot követett el. Az ügy letárgyalására az aradi törvényszéket delegálták és ma lefolyt a főtárgyalás. A vádlott, dr. Solomon Sándor elmondta, hogy tényleg megjelent a vizsgálóbírónál egy ügyfele érdekében, az okirathamisítással vádoltak és aki már hat hónapja volt vizsgálati fogságban, dacára annak, hogy teljes beismerő vallomást tett. Megkérdezte a vizsgálóbíró, miért nem teszi át az ügy adatait a törvényszékhez, Cihosky erre azt válaszolta, hogy még egyes részletek felderítésre szorulnak. Solomon dr. előadta még, hogy az ügyben szóváltás keletkezett, melynek folyamán — ideges ember lévén — gesztikulált és ezért vett fel jegyzőkönyvet a vizsgálóbíró. Tagadta, hogy a gesztikulálás — hatóság elleni erőszak lenne. A törvényszék rövid tanácskozás után felmentette az ügyvédet a vád alól.

— Előkészületek a városok aradi kongresszusára. Abból az alkalomból, hogy a Romániai Városok Országos Szövetsége október hó 26—28. napjain Aradon rendezi meg országos évi kongresszusát, a város felkéri mindazokat az aradi lakosokat, akiknek kiadó butorozott szobájuk van, hogy jelentsék be a városnál szombat déli 12 óráig a 84. számú szobában, hogy a polgármesterek elszállásolási bizottsága megfelelő módon oszthassa el az érkező vendégeket. Egyégyes butorozott szobáért fűtéssel, kiszolgálással és világítással 80 lejt, kétágyasért 120 lejt fizetnek naponta. Fürdőszobahasználatot a vendégek meg egyezés szerint külön díjaznak.

— Visszahelyezték Fábrián Gábor szobrát. Aradváros vezetőségének intézkedésére az elmúlt napon a város gazdasági hivatala Fábrián Gábor aradi magyar író szobrát visszahelyezte régi helyére. A városvezetés rég várt intézkedése teljes mértékben lezárta a hosszan húzódó ügyet, amelyre annyi fölösleges izgalmat pazaroltak.

— Zaimist újra elnökké választották. Athénből jelentik: A görög nemzetgyűlés nagyteremben ma tartották meg a köztársasági elnökválasztást.

ZAIMIS

A nemzetgyűlés 197 szavazattal ismét Zaimis eddigi elnököt választotta meg, míg az ellenjelöltje, Caldaris tábornok csak 18 szavazatot kapott. Ezenfelül 112 szavazócédula üres volt.

— Házasságok. Marián Aranka és Fogarassy István ma, szombaton este 7 órakor tartják esküvőjüket a Minorita-templomban.

— Kovács Amália és Imre Emil f. hó 20-án, szombaton fél 8 órakor tartják esküvőjüket a Minorita-templomban.

— Jogerőssé vált a mureseli gyilkosok táblai ítélete. Ma kihirdették a mureseli gyilkosság elítélteit: özv. Lorenz Jakabné, Zámbo István és Fehér János előtt a timisoarai Tábla ítéletét, a melyben — mint annakidején megírtuk — egy évvel leszállította a gyilkosok büntetését. Az elítéltek megnyugodtak a táblai ítéletben, amely tehát jogerőssé vált.

10. száraz bükk, cser és gyertyán tűzifát alkalmi olcsó árban vásárolhat
AUFRICHT-fatelepen, Cal. Vict. 1-2. Tel. 69 4194

— Hirtelen halál az uccán. Ma délelőtt az Avram Iancu-téri piacon hirtelen rosszul lett egy munkáskülsője, középkorú férfi. A közelben posztoló rendőr nyomban értesítette a mentőket, akik az eszméletlen embert a központi kórházba szállították. Itt azonban az orvosi vizsgálat már csak a beállott halálát konstatálhatta. A holttestet kiszállították az alosztemető halottasházába. A halott személynazonosságát ezideig még nem sikerült kideríteni. Ebben az irányban vizsgálat indult a rendőrség részéről és a hirtelen halálesetet jelentették az aradi ügyészségnek.

— Törvényszéki hírek. Az aradi törvényszék ma Zaco János ineni pásztor ügyét tárgyalta, akit azzal vádoltak meg, hogy erőszakot kísérelt meg egy 11 éves leány ellen. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette. — Bogdan János volt aradmegyei nemzeti-parasztpárti képviselő állott ma a bíróság előtt rágalomzással vádolva. A vád szerint Cerburi községben, egy politikai gyűlés alkalmával azt állította, hogy a község vezetői felelőtlenül intézik el a közvagyon ügyeit és arra bujtotta a községi tanácsosokat, hogy ha a jegyző nem teljesíti követeléseiket, verjék meg ököllet. A feljelentést Moldovan János jegyző tette meg, miután azonban a bíróság megállapította, hogy nem rendelkezik megfelelő engedéllyel a megyei prefektúra részéről a per megindítására, a törvényszék felmentette a volt képviselőt a vád alól.

— Meghalt Innocent Ferenc festőművész. Budapestről jelentik: Innocent Ferenc festőművész a fejérmegyei Patka községben 76 éves korában meghalt. Innocent főként mint arcképfestő tűnt ki, de sikeresen foglalkozott templomi freskók, oltárképek festésével és restaurálásával is. Innocent Ferenc Budapesten született 1859. január 28-án. A mintarajziskolában kezdte tanulmányait, majd a kormány támogatásával Bécsben, Antwerpenben, Münchenben, Párisban egy-egy évig. Rómában két évig studiózott és világhírű mesterek mellett képezte ki magát. Ebből az időből származnak nagyobb kompozíciói. A „Pieta” című képével a 300 forintos egyházművészeti díjat nyerte el. A „Cenci Beatrix”, a „Csók”, a „Kereszt alján” című nagyobb kompozíciói mellett kisebb zsánerképeket is festett s ezekkel igen nagy népszerűsége telt szert. Ő festette az egri cisztercita templom mennyezetképeit, a zirci apátság templomi freskóit s összes mennyezetképeit. A budai Erzsébet zárda freskóit stb. Rendes kiállítója volt a Mücsarnoknak s halálát az egész magyar művészi világ mélyen gyászolja.

— Bestiális módon meggyilkoltak Jugoszláviában egy osztrák nőt. Grácból jelentik: A jugoszláv területen levő Kapellenberoben meggyilkoltak egy osztrák földbirtokosnőt, akinek férje Ausztriában él. A meggyilkolt asszonyt Anna Nedognak hívták és a minap beállított lakásába egy ismeretlen férfi, aki fejszével támadt rá. A mérnyelő több ütéssel halálra sújtotta az asszonyt, holttestét pedig az udvaron levő kutba dobta. Itt találták meg azután a minap a borzalmasan megcsontított holttestet. Eddig még nem tudják megállapítani, rablógyilkosság történt-e. Bosszúról van-e szó, vagy pedig kégyilkosságról. A csendőrség teljes apparátussal nyomoz a gyilkos után és valószínűnek látszik, hogy az rövidesen kézre is kerül.

Az angol társasági élet legújabb

csemegéje Miss Betty Carstairsnek, egy milliárdos kisasszonynak és ismert sportladynek az esete. A milliárdos kisasszony híres és vakmerő motorcsónak-versenyző volt, aki most elutazott Angliából, hogy a távoli Bahama-szigetekre költözzön. Kijelentette, hogy többé nem akar embert látni, nem fog visszatérni Angliába, mert nem hajlandó „az adóhatóságok követeléseit” teljesíteni. Az adófizetés miatt elkésredett hölgy évi jövedelme francia frankban négy milliót tesz ki és e nagy jövedelem után kellett tekintélyes jövedelmi adót fizetnie. Az adófizetési kötelezettségtől akart most megszabadulni, oly módon, hogy végképp bucsut mondott Angliának és egy távoli szigeten Robinson-életet kezd.

— Aradi lakbérleti összegek kiutalása érkezett a pénzügyigazgatósághoz az alábbiak címére: Ortutay Lajos 39.600, Várhol László 37.440, Oláh József 30.640, Pascutiu Silvius dr. 26.400, Zsedely István 24.000, Stern Cecile 3244, Fischer Eliz-alapítvány 39.600, Kerpel Izsó 32.320, Mayerhoffer Lajos 24.000, özv. Lészay Sándorné 38.800, Iancu Cornel dr. 20.240, Jakab Jenőné 21.672, Salamon Sámuel 1020, Ritter Armin 22.400, Schwartz János 39.648, Matei Aurel Comand 36.390 lej. A pénzügyigazgatóság I. emeletén levő kiutalási osztály figyelmezteti a fentieket, hogy a különbözeti összegek anyagi fedezete (a meghitelezés) még nem érkezett meg. A leérkezést lapunk utján fogja jelezni a pénzügyigazgatóság, addig tehát felesleges az összegért jelentkezni.

— Összeírják a járműveket. A rendőrkveszturánál működő járműveket (autó, motorbicikli, stb.) összeíró vegyes bizottság felhívja a motoros járművek tulajdonosait, hogy katonai összeírás végett motorosjárműveiket sürgősen mutassák be. Amennyiben motorosjárműveiket valamilyen oknál fogva nem tudnák bemutatni, ezt a körülményt szóbelileg jelentsék be a bizottságnak, amely ez esetben ki fog szállni a helyszínre. A nemjelentkezők ellen megindítják a kihágási eljárást, amely maga után vonja a forgalmi engedély bevonását is.

— Erős, vérbő, kővér emberek iganak naponként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

— Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria-

KAIN: Piața Avram Iancu

NIEDERMAIER: Piața Szt. Sava

SPORT KÖZLÖNY

Nincsen változás a vasárnapi nemzeti bajnoki meccs összeállításában

— A CAA és UDR is összeállították csapataikat —

A vasárnapi Gora-CAO mérkőzésre, amelynek győztese az élcsoportba kerülhet fel, a Gloria csapata, Stoffa Sándor tréner vezetése alatt, nagy ambícióval készülődik. A vezetőség

nem változtat a vasárnapi győztes csapatban

és így az együttes a már közölt összeállításban fog felállni. Dobráknak ugyan nincsen teljesen rendben a lába, de vasárnapig minden bizonnyal ő is fitt lesz. A CAO csapata még szombaton megérkezik Aradra és előreláthatólag a közölt összeállításban fog kiállni, bár szó van arról is, hogy esetleg Chiroiu lesz a középcsatár és esetében a hátvéd posztjára Sarkadi kerülne Bartha mellé.

Az UDR csapata, amely a CAA ellen mérkőzik, szintén legjobb tizenegyével jön Aradra. A resitaiak csapata a következő lesz:

Demacsek—Gurulan, Dragoescu—Bundy, Dobosan, Killanovits—Micu, Moise, Muntean, Keller, Krugi.

A CAA is néhány változást eszközöl azon az együttesen, amely Petrosaniban vasárnap katasztrófális vereséget szenvedett és így az atléták valószínűleg méltó ellenfelei lesznek az UDR-nek. A CAA csapata:

Ködmön—Vass, Joanovicu—Kufuncsics, Régner I. Simon—Matyók, Régner II., (Pataky), Török, Schröffer, Márton.

Az eredeti delegálástól eltérőleg, ezt a mérkőzést Ritter Béla, a Chinezul volt válogatott kapusa, timisoarai szövetségi bíró vezeti.

A nagyszabású futballattrakcióra jegyeket elővételben a Concordia (Gh. Munteanu) papírkereskedés árusít.

— Benes nem megy Rómába? Párisból jelentik: A Havas iroda értesülése szerint cáfolják azt a hírt, hogy Benes csehszlovák külügyminiszter mostanában Rómába készülne.

— Gyászkeretes jugoszláv bélyegek. Belgrádból jelentik: A jugoszláv posta a hathónapos nemzeti gyász idejére különleges emlékbélyeget hoz forgalomba. A bélyegeken Sándor király képe lesz gyászkeretben.

— Letartóztatták Kvaternik Egon női hozzátartozóit. Grácból jelentik: A jugoszláv fennhatóság alatt álló Calliben letartóztatták Kvaternik Mária, a Torinóban elfogott Kvaternik Egon édesanyját, és nővérét, aki egy berlini gyáros felesége. Mindkettőjüket átadták az itteni járásbírósnak. Letartóztatásuk a marseillei merénylet ügyében megindult vizsgálattal áll összefüggésben.

— Beszámítható a hitvesgyilkos budapesti nyugalmazott alezredes. Budapestről jelentik: Komjáthy nyugalmazott alezredes ma orvosszakértők vizsgálták meg és miután teljesen beszámíthatónak találták, a rendőrség letartóztatásba helyezte. Komjáthy ellen hitvesstáron elkövetett szándékos emberölés címén indul meg az eljárás.

Hatujia emberek városa

A természet szeszélyei kiszámíthatatlanok és néha ugyancsak megiréjli az embereket. Kinában csodájára járnak egy férfiúnak, akinek hátul, a tarkójánál egy hatalmas szarv nőtt ki. Bulgáriának híressége a 102 éves parasztszöny, akinek hosszú, hófehér szakála van. Az óriások éppen úgy a természet saajtságos teremtményei, mint a törpék, vagy amily rendelkezlen furcsaságok a néha előforduló állati korcszülöttek, a kétféjű birkák, a háromlábú kacskák. Egy newyorki laboratórium büszkesége az apró teknősbéka, amelynek két, teljesen kifejlett feje van. Bandera texasi város lakosságának 17 százaléka mindkét kezén hat-hat ujjal születik, holott a statisztika szerint átlag minden négy-százalékos újszülött közül egyetlen egyenél szokott ez a rendellenesség előfordulni. Bandera lakossága azt bizonyíthatja, hogy az ilyen természeti rendellenességek örökölhetők.

— Győzelmesen nyomultak előre a spanyol kormánycsapatok. Madridból jelentik: A kormánycsapatok Mieres elfoglalása után bevonultak Gragosba. Langrevben a lázadók megadták magukat. A hadművelet minden valószínűség szerint a végük felé közelednek.

CZELNAI ESZTER

4415

f. hó 20. és 22-én az Iparos Otthonban d. u. 3-tól 5-ig

teljesen díjtalan előadást tart,

amelyen gyakorlatban is bemutatja a modern hidegbüfélé-tálalást. Pontos megjelenés kéretik.

— Nagyszabású razzia Aradon. Az aradi rendőrség az állambiztonsági hivatal bevonásával ma este nagyszabású razzit tartott úgy a belváros, mint a külváros területén. Kerületenként minden korcsmát, éttermet és kávéházat meglátogattak a rendőrség emberei. Többeket igazoltattak és akik nem rendelkeztek kellő okmánnyal, azokat előállították a rendőrségre. A razzia a legnagyobb rendben, Jancu Traian vezetése mellett folyt le. A rendőri bizottság megjelent a Dácia kávéházban, azonban a közönség nem is tudott arról, hogy tulajdonképpen razzia folyik, olyan körülményekkel és udvariasan folytatták le. Éppen így történt a szállodákban is, ahol a lakók névjegyzékét vizsgálták felül. A razzia során számos egyént előállították, de csak holnapra derül ki, hogy a razzia járt-e különösebb eredménnyel vagy sem. A tisztogató körútra azért volt szükség, mert az utóbbi hetekben nagyon elszaporodtak Aradon a más városbeli nemkívánatos idegenek.

SZÖRMÉT fest szépen, színtartóan, olcsón: Str. Numa Pom. piliu 82-84. sz

Megbízások leadhatók még: 3957

Magyar gépkereskedőnél, Str. Românului 5.

— Értesítés! Az Aradi Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesületének összes b. tagjait ezúton is értesítjük, hogy a folytatolagos gyűlést 1934. évi október hó 21-én tartjuk meg a volt Erzsébet-mozi termeiben (Calea Saguna). miért is tisztelettel kérjük, szíveskedjenek pontosan megjelenni, tekintettel a b. tagok jól felfogott és saját anyagi, valamint erkölcsi érdekeikre. Az aradi törvénysek 4662-1934. sz. meghatalmazása alapján. Tisztelettel: Martin Coriolan, a közgyűlés összehívásával megbízott tag. 4435

O Sulyos kerékpár-szerencsétlenség érte az osztrák válogatott Horvathot. A veterán osztrák válogatott csatárt ma sulyos kerékpár-szerencsétlenség érte. A kitűnő játékos koponyaalapi törést és agyrázkódást szenvedett és életbenmaradásához kevés remény van.

O Ujszerű csapattal startol az AMEFA Timisoarán. Az AMEFA csapata vasárnap Timisoarán mérkőzik régi riválisával, a Chinezulal, amelytől egy év előtt 7:1 arányban kapott ki, tavasszal pedig 3:2-re győzte le a lilafelhőket. Az AMEFA vezetősége, a csapat vasárnapi gyengébb játéka után, néhány változtatást eszközöl és a következő együttes fogja a Chinezul ellen a küzdelmet felvenni: Bugarin—Reinhardt, Csajka—Szurdi, Dvorsák, Kopcsák—Cucula, Szinder, Grosz, Gömöri (Karabell), Podrusek.

O Nagyszabású ökölvívó-meeting Aradon. A Gloria újonnan alakult ökölvívó szakosztálya október hó 30-án este 9 órai kezdettel, a Városi Színházban nagyszabású ökölvívó-versenyt rendez, amelynek keretén belül az európai hírű bucuresti-i Moti Spakov és néhány kiváló társa fognak ringbe lépni. A nagyszabású box-est iránt sportkörökben máris óriási az érdeklődés.

— Meghalt Kluck vezérezredes, a világháború egyik főszereplője. Berlinből jelentik: Kluck vezérezredes, a világháború egyik ismert német hadvezére ma délután a berlini Grünwaldban lévő magánlakásán 88 éves korában meghalt.

— Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete vasárnap ünnepeli meg fennállásának 35 éves jubileumát. A nevezetes évforduló alkalmából a szövetkezet izléses kiállítású és egyben hasznos emlékkönyvet adott ki Reinhart Kálmán dr. gondos és szakszerű szerkesztésében. Az emlékkönyv a szövetkezeti eszme propagálását szolgálja és azt díjmentesen osztják szét a vasárnapi dűszkögyűlésen a megjelentek között. A könyv bevezető cikkében Reinhart Kálmán dr. a szövetkezeti eszme jelentőségével és terjedésével foglalkozik egyben pedig rávilágít arra, hogy milyen fontos szerepet töltenek be a szövetkezetek a gazdasági élet stabilitásának megteremtésében. Reinhart Gyula tanulmányában elsősorban is arra utal, hogy milyen fontos szerepet töltenek be a hitelszövetkezetek a kisiparosság hitellel való ellátásában. Érdekes táblázatban mutatja be az emlékkönyv, hogy az egész világon 85 000 hitelszövetkezet működik, összesen közel tízmillió taggal. Gabos Jenő dr. a szövetkezetek jövőjéről és az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete célkitűzéseiről írt cikket, míg a szövetkezet történetét Reinhart Gyula ismerteti. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete Mercur Aru-hitelosztálya által elért eredményekről Bakács Miksa írt cikket. A gondos és hozzáértő szerkesztést dicsérik azok a tabellák és kimutatások, amelyek a szövetkezeti tagoknak nyújtott kölcsönök növekedéséről, az intézetnél elhelyezett betétek növekedéséről, az alaptőke és tartalék-alap növekedéséről, valamint a tagok számának növekedéséről nyújtanak könnyen áttekinthető képet.

O Csonka forduló a kerületi elsőosztályu bajnokságban. Az aradkerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap csonka fordulót (csupán 4 mérkőzést) játszanak a csapatok. Az SGA a Tricolor ellen meccsel 12 órai kezdettel, a Gloria-pályán; a Hakoah és Intelegrea délelőtt 11 órakor játszik le meccsüket a Tricolor telepén. Ugyanitt mérkőznek délután fél 4 órakor az Unirea és Olimpia csapatai, míg az AMEFA-pályán délután 4 órai kezdettel a Transylvania és Juventus találkoznak a bajnoki pontokért folyó küzdelemben. A meccseknek a SGA, Hakoah, Olimpia és Transylvania a favoritja, de meglepetések könnyen lehetségesek.

O Az SGA szezonnyitó klubestélye ma, szombaton este 9 órakor lesz a Piata Avram Iancu 21. sz. alatti klubhelyiségben. Tagokat és vendégeket szívesen látnak. Belépés díjtalan.

O Kopenhágában rendezik jövőre az Európa-birkózóbajnokságokat. Jövő évben husvétkor Kopenhágában rendezi meg a Nemzetközi Birkózó Szövetség a görög-római birkózó Európa-bajnokságokat.

— Elítélt vándorrajzoló. Az aradi törvényszék első szekciója ma Matkocsik István vándorrajzólót hathavi börtönre ítélte lopásért és tiltott határátlépésért. Matkocsikot, aki magyar állampolgár, áttették a határon, a vándorrajzoló azonban visszazökött Aradra, ahol szállásadóját kifosztotta. Tettét beismerte, amit a bíróság enyhítő körülménynek vett.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Felhívjuk özv. Biró Vazulné CFR- és özv. Kiss Gyuláné volt ACSÉV-nyugdíjasokat, hogy október havi nyugdíjukat a CFR központi pénztáránál haladéktalanul vegyék fel. Továbbá Tornea Demeter, Kolar Vazul és H. Kovács János CFR-nyugdíjasok ugyanott. Husztik Árpád, özv. Török Istvánné, Németh Rozália, Corbea József CFR-nyugdíjasok, valamint Hartmann Sándorné pedig az aradi állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Az elnökség.

URANIA

MA, szombaton 3 (mérs.), 5, 7¼, 9¼ órakor Premier! Németül beszél!

Erős férfi—Gyenge nő!

A sportnak, szerelemnek és gangster-világnak ragyogó kiállítású filmje. — Rendezte! W. S. van DYKE. — Főszerepben!

MYRNA LOY
MAX BAER
PRIMO CARNERA

Cserépkályha,

sfantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségű

olcsó árban

kapható 4143
kizárólag a

„CERAMICA“

kályhás cégnél, Bdul Regina Maria 9. sz. I. emelet.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nézeteltérések a minisztertanácsban a ki- és beviteli új rendszerről

Izgalmas tárgyalások — döntés nélkül. — A Gyáriparosok Országos Szövetsége a kontingens-rendszer fenntartását kéri

Lapunk pénteki számában részletesen beszámoltunk arról, hogy a minisztertanács valószínűleg a legközelebbi órákban határoz afölött: változatlanul elfogadja-e Manoilescu-Strunga ki- és beviteli tervezetét, amely tudvalevőleg a behozatal szabadságán alapszik és az ország devizaforgalmát is teljesen új elvek szerint kívánja szabályozni. A minisztertanács mára várt döntése ekmaradt, mert, mint a Curentul jelenti, a kormány tagjai között egyenetlenség keletkezett a fontos kérdés miatt. Ugyanis a kereskedelmi miniszter ragaszkodik az általa készített szabályzathoz s teljesen el akarja törölni a kontingentálási rendszert, amely a behozatali engedélyeket (permiszket) szülte és szabadabbá akarja tenni az egész külkereskedelmi forgalmat. A kormány gazdasági bizottságának több szakértője viszont helyteleníti az eddigi rendszer teljes eltörlését, mert Manoilescu-Strunga tervében látnak ugyan sok új ötletet, de gyakorlati szempontból nem találják megfelelőnek. Szerintük súlyos komplikációkat idéz elő és hihetetlenül megrágitja a külföldről bejövő árut a árucikkéket is, amelyekre a fogyasztóknak feltétlenül szükségük van.

A Gyáriparosok Országos Szövetsége (UGIR), Teodorescu volt kereskedelmi miniszter vezetése mellett, küldöttségileg for-

dult Manoilescu-Strunga miniszterhez, akinek átadták írásba foglalt kívánságait.

A szövetség a kontingentálás fenntartását és az árucserre prémiumos rendszerének tovább folytatását kívánja, mert ezáltal kivitelünket fokozni lehet és megfelelő mennyiségű deviza jöhet be az országba.

A kormány közgazdasági bizottsága, amelyben az összes szakminisztériumok vezetői helyet foglalnak, hivatalos tájékoztatót adott ki, amelyben azt közli, hogy Tatarescu miniszterelnök, Slavescu, Sassu, Manoilescu-Strung, Inculet miniszterek, Leon G. és Mitita Constantinescu alminiszterek, továbbá E. Vian államtitkár részvételével behatóan foglalkozott a külkereskedelmi rendszer új irányával, de még nem hozta meg végső határozatát.

A bucuresti-i sajtó izgatott hangon sürgeti a döntést, mert múlt hó 20-tól, tehát egy hónap óta alig van megemlítésre méltó exportum és a folytonos halogatás miatt nagy veszteségek érik az országot. A sajtó rámutat arra, hogy a viharos lefolyású tanácskozásokon már határozni kellett volna, mert a bizonytalanság megbénítja az ország külkereskedelmét.

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság több nagy adóügyben a Táblához fellebbezett

Százötvenhat rekurzot nyújtottak be az ideai adómegállapítások ellen — A lefoglalt lakásberendezésekre nincsenek árverezők

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóságon tudvalevőleg rövid idővel ezelőtt fejeződtek be az adófellebbezési tárgyalások, amelyeken az 1934—35. évi adómegállapítások miatt benyújtott fellebbezések sorsát döntötték el. Ugy az államkincstár, mint a megadóztatott aradi és aradmegyei adófizetők többszáz fellebbezést adtak be a múlt évben kivetett adó ellen, amint azt az új adótörvények előírják. A legutóbbi hónapokban Aradon lefolyt fellebbezési tárgyalások határozatai ellen beadott rekurzusokat most terjesztik fel a timisoarai táblához, amely végső fórum az ilyen adófellebbezési ügyekben. Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság úgy informálta lapunk közgazdasági rovatának vezetőjét, hogy az idén csak 156 rekurzus ment az ítélőtáblához, holott a múlt esztendőben 400 jogorvoslati kérvényt terjesztettek fel.

— Mivel mi az új adótörvényeknek és a változott gazdasági viszonyoknak megfelelően 25—30 százalékkal lecsökkentük az adóalapot — mondta a kivetési pénzügyigazgatóság egyik vezetője — tehát szükségesnek tartotta a kincstár képviselője, hogy több nagy részvénytársaság és magánosok adómegállapítása miatt benyújtsa a rekurzot, nehogy felmerüljenek olyan feltevések, hogy mi tulajdonosyan állapítottuk meg egyes vállalatok vagy magánosok adóköteles jövedelmét. Ezzel a ténykedéssel is azt bizonyítjuk, hogy mi kizárólag a kincstár érdekeit tartjuk szem előtt. Leghelyesebb, ha a tábla mond ítéletet néhány nagy társaság jövedelméről és adómegállapításáról. A táblához felküldött jogorvoslati kérvények között természetesen az adózóké is szerepel, nemcsak a kincstáré. Olyan rekurzusok is vannak, amelyek az ügyvédek jövedelmével foglalkoznak. Az ügyvédek adóját is méltányosan állapították meg, mert tudomásunk

szerint a moratórium és a konverzió miatt sok ügyvéd alig bírja megkeresni a kenyerét. Igaz, hogy most is vannak igen jó jövedelmű ügyvédi irodák, amelyek közül két irodának 320 ezer lejes évi jövedelmet állapítottunk meg és ez a legmagasabb adóalap, a többi ennél kisebb. Lehet, hogy ennél jóval nagyobb ügyvédi jövedelmek is vannak, de nekünk ezekről nincsenek pontos adataink, ha volnának, akkor nagyobb adót állapítanánk meg.

Ez alkalommal azt is megemlítettük, hogy az adóbehajtás Aradon és a vármegyében változatlan heveséggel folyik. Az egyik adókerületben azt panaszzolják, hogy a sokszáz árverés közül csak keveset lehet megtartani, mert a lakásberendezésekre nincsenek árverezők. Emiatt az adóhivatal raktárában elhelyezett butorokat ismét ki kell szállítani az ócskapiacra és ott valósággal elkönyvettyelik egyes szerencsétlen, tönkrement aradi polgárok utolsó kis értékeit. Rá kell mutatni arra, hogy a pénzügyminisztérium állítólag helyteleníti az ilyen eljárást és szerinte az ingóságokat a foglalás helyén kell elárverezni.

— Elkészült a dunai hajózás beszüntetésének programja. Bucurestiből hivatalosan jelentik, hogy a hajózási társaságok az alábbi határozatot hozták: Galati és Turnuseverin között november 18-án indul az utolsó áruszállító hajó, Timisoara és Galati között pedig november 11-én lesz az utolsó áruszállítási hajóindítás. A Braila—Sulina—Valcov közötti slepszállítási határozatlan ideig tovább tart. A személyszállító hajók közül a Grigore Manu, Galati és Turnuseverin között november 29-én indul utoljára. A többi személyszállító hajó addig működik, míg az időjárás azt lehetővé teszi. Megjegyzik, hogyha a fagy a fenti időpontnál előbb beáll, akkor a hajóforgalmat is hamarabb beszüntetik.

— Kellemetlen könyvelési késések az aradi adóhivatalokban. Most, hogy rendkívül szigorúan folyik az adóbehajtás, az adózók körében az a panasz merült fel, hogy az egy-két hónappal ezelőtt befizetett kisebb-nagyobb adóösszegek miatt is újból sürgős fizetésre szólítják fel őket. Azok az adózók, akik gondosan megőrzik az adófizetési nyugtákat, minden esetben igazolják azt, hogy már befizették a reklamált összegeket, de az adóhivatalok megbízottjai rendszerint azt kívánják, hogy az adózó személyesen járjon közbe a hivatalban és ott igazolja a megtörtént adófizetést. Tudomásunk szerint hasonló késés még egyik magasrangú pénzügyi tisztviselő adójának elkönyvelésénél is megtörtént, már pedig pedáns munka mellett ennek nem szabad volna előfordulni. Mi alapon kívánják azt, hogy az adózó többször is felmenjen a hivatalba, nemcsak akkor, amikor fizetési kötelezettségének eleget tesz? Az idő még a mai viszonyok között is drága, mert gyakran 1—2 óráig kell várni a feleknek, míg sor kerül rájuk. Azok a kisebb existenciák pedig, akik reggeltől estig szünet nélkül dolgoznak, semmiesetre sem bírják sürgősen abbahagyni munkájukat, hogy igazolják hónapokkal ezelőtt megtörtént adófizetésüket. Ezt az ellenőrzési munkát igazán nem adóznak, hanem az arra illetékes szerveknek kell elvégezni. De mi történik azokkal, akik esetleg elvesztik vagy olyan helyre teszik adónyugtáikat, hogy nem képesek azt mindjárt előteremteni.

— A hatóságilag bezárt aradi szikvizgyár ügye tovább foglalkoztatja az egészségügyi és más közigazgatási hatóságokat, amelyeknek az a véleményük, hogy az egészségügyi minisztérium már hónapokkal ezelőtt a leghatározottabban állást foglalt a gyár zavartalan működése mellett és ezt leiratban közölte az illetékes hivattal. Igaz ugyan, hogy abban a közkereseti társaságban, amelynek tulajdonában van a gyár, megváltozott néhány cégtag, de ezt nem tartják olyan nagyjelentőségűnek, amelynek alapján megtiltható volna az árat csökkentő gyár működése, ha egyébként megfelel az egészségügyi szabályoknak. Az egészségügyi minisztérium valószínűleg revízió alá veszi legutóbbi leiratát, amely alkalmat adott a timisoarai kerületi felügyelőnek arra, hogy ezt az aradi ipartelepét lezárja.

— Még két-három heti meleg időre van szükség, hogy prima legyen a kukoricatermés. A földművelésügyi minisztérium közlése szerint még két-három heti meleg időre volna szükség, hogy a letörtetlen kukorica is teljesen megérjen és akkor igen bő lesz az idei kukoricatermés. Erdélyben és Bucovinában a kukoricával bevetett összes területek 5 százalékan, Moldovában és Munteneában 10—15 százalékan, a többi vidékeken, különösen Basarabiában és Constanta környékén 15—40 százalékan még nem érett meg a kukorica, tehát ez utóbbi helyeken gyenge lesz a termés.

— Piaci árak. A mai aradi gabonapiacra lany ha volt az irányzat. A buza minimális felhozatal mellett 400 lejes áron cserélt gazdát. Árfolyama tehát a múlt péntekivel szemben esést mutat. Intervenciós vásárlások nem történtek. A tengeri ára 160—170 lej között mozgott. — A timisoarai gabonaárfolyamok a következők: Buza 395—400, tengeri 150—160, zab 260, árpa 290. A mai aradi hetipiac többi árfolyamai egyébként a következők:

Piaci árak. Zöldségpiac: hagyma 4—6, fokhagyma 15—20, burgonya 1—1.50, szárazbab 5—6, paprika 4—6 drb. 1, retek 2 drb. 1, káposzta 1—5, hónapos retek 2 drb. 1, paraj 2—3, paradicsom 1 kg. 2—3, kék paradicsom 1 lej. Gyümölcsárak: alma 3—6, körte 4—10, aszalt szilva 6—10, szőlő 6—10 lej kilója. Baromfi: kövér liba 160—300, sovány liba 80—100, kövér kacska 80—120, sovány kacska 60—80, tyúk 60—80, csirke nagyság szerint 25—50 lej, tojás darabja 1—1.50. Élőállatvásár: szarvasmarha 7—8, borjú 15—17, sertés 17—19 lej kilója élősúlyban. Takarmányárak: széna 130—140, lóhere 150—170, szalma 40—50 lej mázsánként. Tejtermékek: édes tej 3—4, pasztőrizált tej 10—12, tejfél 30—35 lej literje, tehéntúró 8—10, juhtúró 26—28 lej kilónként.

ROMÁN KIRÁLYI PÉNZÜGYMINISZTERIUM

Az 1934. évi 4 $\frac{1}{2}$ %-os Országfejlesztési Kölcsön

KIBOCSÁJTÁSI PROSPEKTUSA

A kölcsön célja. A Monitorul Oficial 1934. évi július 10-i 156. számában kihirdetett törvény és az 1934. évi 2084 sz. október 6-án kelt Minisztertanácsi Napló a Pénzügyminiszteriumot felhatalmazza, hogy „1934. évi 4 $\frac{1}{2}$ %-os Országfejlesztési Kölcsön” elnevezéssel nyilvános aláírás után kölcsönkibocsátást eszközöljön.

A kölcsön rendeltetése, hogy fedezze a nemzetvédelem, a nemzetművelődés, a földművelés, utépítési és javítási, valamint más mulhatatlanul szükséges közmunkák beruházási költségeit.

A kölcsönkibocsátás feltételei:

1. **Kötvények. Címletek.** A Pénzügyminiszterium bemutatásra szóló kötvényeket bocsájt ki „1934. évi 4 $\frac{1}{2}$ %-os kötvények” „Országfejlesztési Kölcsön” elnevezés alatt, amelynek nagyságát a jegyzések befejezéséig tényleg kifizetett kötvények végösszege adja.

Az új kötvények 1000 lej névértékű 1, 2, 5, 10 és 20-as címletekben, tehát mint 1000 lej, 2000 lej, 5000 lej, 10.000 lej és 20.000 lej névértékű címletek kerülnek kibocsátásra.

Minden kötvénynek sorszáma lesz, a két kötvényű címleteken két, az öt kötvényű címleten öt, egymást követő sorszám szerepel és így tovább.

2. **Kamatozás. Szelvénnyek.** A bemutatásra szóló kötvények évi 4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatozásuk 1934. évi december 1-től kezdődőleg azok amortizálá-

1 kötvény	3.000.000
2 kötvény egyenként	1.000.000
4 kötvény egyenként	500.000
4 kötvény egyenként	250.000
46 kötvény egyenként	100.000
57 visszaváltott kötvény	

A következő években az egy milliárd lej névértékű kivevő lejegyzt kötvények mennyisége, amelyet a fenti táblázat szerint nagy prémiummal váltanak vissza, változatlan marad, mint az első évben, azzal a különbséggel, hogy azoknak a kötvényeknek mennyisége, melyeket 100.000 lejenként váltanak vissza évről-évre egy kötvénnyel csökken.

A lejegyzt kölcsön végösszegében szereplő milliárdok töredéke megfelelő arányban részesül az évi nagy prémiumban.

Az évenkénti nagy prémiumok szétosztása az illető évben megejtett négy sorsolás alkalmával, a lehetőséghez képest azonos részeken történik.

A kölcsönjegyzés lezárása után, amikor a kölcsön végösszege már ismeretes, azonnal pontosan megállapítandó, a negyedévi sorsolások alkalmával történő, nagy prémiumok szétosztása.

b) **Amortizáció jutalékkal.** Azokat a kisorsolt kötvényeket, amelyeket nem prémiummal sorsoltak ki, az 1000 lejes névértéken felül 200 lejes jutalékkal fizetik ki. Tehát az 1000 lejes címleteket 1200 lejjel váltják vissza, a 2000 lejeseket 2400 lejjel, az 5000 lejeseket 6000 lejjel, a 10.000 lejeseket 12.000 lejjel a 20.000 lejeseket, 24.000 lejjel váltják vissza.

A kisorsolt kötvényeket a kifizetés esedékességének napjától kezdve, a visszaváltás értékének megfelelő készpénzgyanánt fogadják el az összes állami intézmények.

5. **Amortizációs táblázat.** A negyedévenként amortizálendő kötvények mennyiségét egy, az összes címletekre rányomtatott amortizációs táblázat fogja feltüntetni. Ez a táblázat féléves borszással felöleli az egész kölcsön amortizációját, 80 félévenként tartandó sorsolás után, 2 $\frac{1}{4}$ % félévenkénti kamattal, a kötvények kifizetését névértékben eszközölve. Ezt a féléves beosztású táblázat kiegészíti a 20-os jutalék és a nagy prémiumok fedezésére vonatkozó melléklet.

6. **A sorsolás.** A negyedévi sorsolást egyformán eszközlik az összes címletekre és pedig az egyes kötvényeket huszanként csoportosítva, a kettős kötvényű címleteket tizenként, az ötszörös címleteket négyenként, a tízes címleteket kettőnként; a huszas címletek egy csoportnak tekintendők.

A negyedévenként kisorsolendő kötvények mennyisége, csak a fele annak a mennyiségnek,

sáig. Az évi kamattal fele július 1-én, másik fele december 1-én kerül kifizetésre, az első kamatkifizetés 1935. június 1-én történik.

A kötvényeken 40 darab szelvény lesz, az első negyven félévi kamattfizetés felhasználására, továbbá egy utalvány (talon) amelynek ellenében az első 40 szelvény kifizetése után új szelvényeket szolgáltatnak ki.

Az esedékes szelvényeket névértékben, készpénz gyanánt fogadják el az összes állami intézmények.

3. **Amortizáció.** A kötvények legkésőbb 40 év alatt amortizáltatnak az 1935. évtől kezdődő, negyedévenkénti sorshuzások után. A június 1-én beváltandó kötvények sorsolását minden év február 1-én és május 1-én, a december 1-én beváltandó kötvények kisorsolását minden év augusztus 1-én, november 1-én ejtik meg.

4. **A kötvények visszaváltása. Nagy prémiumok jutalékok.**

A negyedévenként kisorsolt kötvények az esedékességkor nagy jutalmakkal vagy beváltási jutalékkal váltják vissza.

a) **Amortizáció nagy prémiumokkal.** A lejegyzt kölcsön minden teljes milliárd leje nagy prémiummal amortizáltatik és így kifizetésre kerül az első évben,

lejjel összesen	3.000.000
lejjel összesen	2.000.000
lejjel összesen	2.000.000
lejjel összesen	1.000.000
lejjel összesen	4.600.000

Összesen 12.600.000 lejt tesz ki,

amelyet az amortizációs táblázat, mint az illető félévben visszaváltandót feltüntet, tekintettel arra, hogy a kötvények kisorsolása huszas csoportokban történik. A nagy prémiumos sorsolásoknál, minden címlettulajdonos olyan mennyiséggel vesz részt ahány kötvénye van, ezek szerint az egyes kötvényű címlet tulajdonosa egy darabban, a huszas kötvényű címlet tulajdonosa husz darabban vesz részt.

7. **A kamatozás megszűnése.** A kisorsolt kötvények nem kamatoznak attól az időtől kezdve, amikor a visszaváltási összeget folyósították. A visszaváltásra benyújtott kötvényeknek tartalmazniuk kell a következő amortizációs esedékes-

AZ ÁLLAMPAPÍR NEME:

1.	4%-os	1889 évi belföldi	75%
2.	4%-os	1889 évi külföldi	75%
3.	4%-os	1891 évi	75%
4.	4%-os	1894 évi külföldi	65%
5.	5%-os	1894 évi belföldi	70%
6.	4%-os	1896 évi	60%
7.	4%-os	1898 évi	45%
8.	5%-os	1903 évi	60%
9.	4%-os	1905 évi A. B.	55%
10.	4%-os	1905 évi konvertált	55%
11.	4%-os	1908 évi	60%
12.	4%-os	1910 évi belföldi	55%
13.	4%-os	1910 évi külföldi	55%
14.	4%	1913 évi	55%
15.	5%-os	1916 évi nemzeti kölcsön	55%
16.	5%-os	1919 évi egyesületi kölcsön	55%
17.	5%-os	1920 évi utófinanszírozási kölcsön	55%
18.	5%-os	1920 évi blokkált	50%
19.	5%-os	1922 évi kisajátítási amortiz. járadék	50%
20.	5%-os	1922 évi kisajátítási örökös járadék	50%

Az 1000 lejes kötvények tehát, 680 lej készpénz és 200 lej állampapír címmel fizethetők ki.

Ha az így benyújtott címletek értéke meghaladná a teljes kölcsönjegyzés névértékének 20%-át, ez esetben a többlet az állam javára szolgál, míg ha az 20%-nál kisebb, a különbözet készpénzben egészítendő ki.

A fizetés fejében elfogadott címleteken rajta kell legyenek az 1934. évi december 1. után esedékes szelvények.

14. **Jegyzési helyek.** Jegyzések és befizetések eszközölhetők a Jegybanknál és összes fiók-

ség alkalmával érvényesíthető összes szelvényeket.

A hiányzó szelvények értékét a visszaváltás összegéből levonják.

8. **Adó- és illetékmentesség.** A kamatokat valamint azokat az összegeket, amelyekkel a kötvényeket amortizálták, úgy a szelvény mint a kötvény tulajdonosoknak minden levonás nélkül fizetik ki, tehát ezek a fizetések mentesek mindenféle adó (elemi és többletadó) és minden illeték alól, továbbá az állam által a jelenben vagy a jövőben kivetett bármely természetű adó alól.

Ugyanigy a kötvények mentesek az örökösödési, a hozományi és az ajándékozási szerződések adója alól is.

9. **A lej stabilitása.** A kamatok kifizetése és az amortizáció lejben történik, megfelelően az 1929. február 7-én kelt valuta törvénynek, tehát 1 lej megfelel 10 milligram 0,900 finomságu arany mai törvényes értékének.

10. **Lombardirozás. Garanciák és óvadékok.**

Ezen kölcsön címleteit lombardirozásra elfogadják: a Jegybank, (Banca Natională) a Letéti Pénztár (Casa de Depuneri) és a Postatakarékpénztár (Casa Națională de Economii și Securii postale.)

Ezeket elfogadják névértékben minden olyan esetben, mikor törvény vagy végrehajtási utasítások garanciák vagy óvadékok letételét teszik kötelezővé.

11. **A kifizetések elévülése.** Olyan esetben, ha az esedékességtől számított öt éven belül a szelvényt kifizetésre nem mutatták be vagy pedig az esedékességtől számított 10 éven belül a kötvény amortizációs összegét nem kérték, az illető szelvény vagy kötvény tulajdonosa elveszti az összegre vonatkozó jogait és ezek az államra szállnak át.

12. **Jegyzési határidő. Kibocsátási árfolyam.**

A kölcsön jegyzésének határideje 1934. november 5-től 1934. november 30-ig terjed. A Pénzügyminiszterium fentartja magának azt a jogot, hogy a jegyzést előbb is lezárja.

Egy darab 1000 lejes kötvény kibocsátási árfolyama 880 lej, amely összeg a jegyzéskor fizetendő be.

13. **Fizetések állami járadék papírokkal.** A lejegyzt kötvények egy része, ami nem haladhatja meg a kölcsönjegyzés névértékének 20%-át, fizethető az alább felsorolt állampapír címletekkel, a táblázatban feltüntetett árfolyamokon.

MEGÁLLAPÍTOTT ÁRFOLYAMA:

1.	4%-os	1889 évi belföldi	75%
2.	4%-os	1889 évi külföldi	75%
3.	4%-os	1891 évi	75%
4.	4%-os	1894 évi külföldi	65%
5.	5%-os	1894 évi belföldi	70%
6.	4%-os	1896 évi	60%
7.	4%-os	1898 évi	45%
8.	5%-os	1903 évi	60%
9.	4%-os	1905 évi A. B.	55%
10.	4%-os	1905 évi konvertált	55%
11.	4%-os	1908 évi	60%
12.	4%-os	1910 évi belföldi	55%
13.	4%-os	1910 évi külföldi	55%
14.	4%	1913 évi	55%
15.	5%-os	1916 évi nemzeti kölcsön	55%
16.	5%-os	1919 évi egyesületi kölcsön	55%
17.	5%-os	1920 évi utófinanszírozási kölcsön	55%
18.	5%-os	1920 évi blokkált	50%
19.	5%-os	1922 évi kisajátítási amortiz. járadék	50%
20.	5%-os	1922 évi kisajátítási örökös járadék	50%

jainál, a Postatakarékpénztárnál, az összes Postahivataloknál, a Közpénztáraknál és a később megállapítandó pénzügyintézeteknél.

A jegyzési helyek a kölcsönjegyzőknek szükséges nyomtatványokat rendelkezésre bocsájtják. A befizetett összegekről nyugtát adnak, amelyek az aláíró kívánságára más személyek nevére is szólhatnak, feltüntetve a nyugtán a tulajdonjog átruházását.

15. **A címletek kiszolgáltatása.** A kölcsön jegyzők a végleges címleteket a befizetési nyugta ellenében a kölcsön jegyzés helyen vehetik át.

Autógummi minden méretben gyári árakon szerezhető be Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

Bucovina fővárosában a pénzügyigazgató vállalta, hogy mindenkivel saját anyanyelvén érintkezik

Megtiltotta azt, hogy az üzleti raktárakban lefoglalt árukat az adóhivatalokba szállítsák

A bucuresti-i napilapok közlik az alábbi érdekes és nagy figyelmet érdemlő esetet: Bucovina fővárosának, Cernautinak kiskereskedőiből alakult küldöttség Schnapp tanácsos vezetése alatt felkereste Bucina cernauti-i pénzügyigazgatót, akinek elpanaszolták, hogy az adóvégrehajtók az adóhátalékok miatt az üzletekben lefoglalt árukat az adóhivatalok raktáraiba viszik és ott tartják meg az árveréseket. Elmondták még az adminisztrátornak, hogy a kisebbségi adófizetők közül többen nem bírják az állam nyelvét és mivel az adóhivatali személyzet nem akar velük az anyanyelvükön beszélni, nagyon nehézkessé vált a hivatalal az érintkezés. Arra kérték az adminisztrátort: engedje meg, hogy az adóhivatali személyzet mindenkivel a saját anyanyelvén is beszélhessen hivatalos ügyekben.

Bucina pénzügyigazgató az alábbi választ adta a küldöttségnek: Intézkedem, hogy ezután az üzleti raktárakban lefoglalt árukat az árverés pillanatáig az üzletben hagyják, hogy az adófizető kereskedőnek még az árverést megelőző percekben is alkalmat legyen az adóját kifizetni. Az adófizetési halasztás vagy résztörlesztés a miniszterium rendeletei miatt nem engedélyezhető. Ami a kisebbségi nyelvhasználatot illeti, legegyszerűbbnek találom a megoldást úgy, hogy az esetben, ha valakinek hosszabb tárgyalása volna az adóhivatalokkal és az adózó nem bírja jól az állam nyelvét, jöjjön be hozzám és én a kisebbségi nyelven is elintézem ügyüket. Más rendelkezést saját felelősségemre nem adhatok ki.

= Leszállítják az alumínium árát. Párisból jelentik: A nemzetközi alumínium-kartell megbízottjai most fejezték be tanácskozásukat, amelyben elhatározták, hogy az alumínium termelését a világ összes államaiban 55 ezer tonnára emelik. Az ezelőtti termelés ennél kisebb volt. A világ alumínium-termelésének növekedése arányában leszállítja a kartell ennek az ipari szempontból nagyjontosságú fémnek árát is. E szerint az alumínium alapára ezután 63-73 arany fontsterling lesz, holott ezelőtt ennél magasabb volt.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lej.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lej.** szó 2 lej. szó

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

BARSONYSAPKAS 874. Levele van az Aradi Közlöny kiadóiban. Grádište. 4429

ALKALMAZÁS.

KITÜNO elektromos és autogén hegesztőket sürgősen keresünk jófizetessel. Ing. Márki gépgyár, Timisoara, IV., Str. Bratianu 39. 4392

ÜGYNÖKÖK és nők nélkülözhetetlen háztartási cikkek eladására. Ugyanott: biciklivel rendelkező kifutó felvétetik. Török, Str. T. Jonescu 1. 4428

GESELSCHAFTERIN für alte Dame deutsch rumänisch Nachmittagsstund wird gesucht. Adresse bitte in Administration. F.iale. 4433

FEHÉR MUNKAS, ki galantrista is együttal, felvétetik Kertész Andornál Oca-los, Reg. Ferdinand 18. 4436

EGY JOBB tőznitűdő mindenféle lány keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 4428

Tanulóleány felvétetik. Anhaltz-szalón, Str. V. Goldis 1. szám. (Velt Bohus-palota, második kapu.)

LAKÁS.

Különbejárati butorozott szoba. fűdősobával kiadó, esetleg ellátással. Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejárati butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. em. 4022

KÉTSZOBÁS udvari lakás fűdősobával Str. Stroescu 31 kiadó. Bővebbet: Str. Metianu 13. 4432

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Olmot, használtat állandóan veszek. Németh, Str. Grigorescu 3-4. Liget mellett. 4144

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, OKTÓBER 20.

Bucuresti, 18: Rádiózenekar, 19: Hírek, 19.15: Rádiózenekar, 20.20: Híres hangszerművészek lemezeiken, 20.45: Felolvasás. 21: Jazz. 23: Beszélőújság. 23.30: Vendéglői zene. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek, 10.45: Hírek, 11: „Déryné naplójából”. 11.40: „Nincs új a nap alatt” (Felolvasások). 13: Déli harangszó. 13.05: Hetényi-Heidelberg Albert-Buday Dénes-Sebő Miklós triója. 14.30: Az 1. honvédezer zenekara. 17: „Ezermesterműhely”. 18: Mit üzen a rádió. 18.35: Zenekari verseny. 19.30: G. Kertész Ella és Góth Sándor előadói estje. 20.30: Sárny Elemér és cigányzenekara. 21.25: Hírek. 21.45: „Melyik operettben van ez?” A Rádióélet operettfelismerési versenye. Közreműködik Szabó Ilonka, Szedő Miklós és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.10: Időjárásjelentés. 23.15: Hanglemezek. 24: Len Baker jazz-zenekarának műsora — Bécs. 13: Lemezek. 14: Vegyes hírek. 14.10: Hangverseny. 15: Hírek. 16.40: Gotthelf Jeremiás költő műveiből. 17.10: Citerazene. 18.45: Lemezek. 19.20: Tanuljunk népdalokat. 20.10: Hírek. 20.20: Debicska Hedvig szoprán énekel. 23: Rádiózenekar. 23.30: Hírek. Utána: Cigányzene Budapestről. — Berlin, 17: Operett-

Minden utazni szerelőnek legfőbb vágya egy

HAPAG világotutazás

már nem elérhetetlen.

1935. január 12-én kezdődik a híres luxusgőzösnek a „RESOLUTE”-nek nagy világkörüli útja.

30 ország. 60.000 km. 1.750 dolárért szárazföldi kirándulásokkal együtt.

Soha visszamenetérő ajánlat.

Hapag világotutazás önmagát dicséri.

Kérjen felvilágosítást és prospektusokat:

KÜNSTLER vizum- és utazási irodától

Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon 86. 461

Ne kísérletezzen egészségével, kérjen Ön is kimondottan eredeti „OLLA” övszert,

mely megóvja Önt nemi betegségektől. 4156

délután, 19.20: Ansorger: A-dur zongoraszónata. A tavaszi erdő. Keringő. 19.10: Amilyenek vagyunk és amilyenek lennünk kellene, két játék a nevetés köréből. Frankfurt, 17: A mannheimi filharmonikusok szórakoztató zenéje. 19: Hangok a határokról. 19.25: Alkalmi műsorszám 19.45: A kaiserlauterj zenekar könnyű zenéje. 21.15: A rádió vidám estje Mainz-ből, tarka képek zenével. — Köln, 17: Vidám délutáni zene baritonakkal. 18.15: Ifjúsági ének és zene. 19.15: Mikrofonriport egy távbeszélőhivatalból. 20: Schrammelzene. 21.15: A rádiózenekar és kamarakar operettestje szólistákkal. 23.20—2: Godesberg fűrdő könnyű és tánczenéje. — Leipzig, 17: A szimfonikusok játéka. 18: A parasztság és a szüreti ünnep. 18.30: Schubert: Arpeggione-szónata csellóra és zongorára. Reger: Kés románc és caprice. 19.35: SS fuvószekara. 21: Hírek. 21.10: Nagy tarka est a Leuna-művekből. 23: Hírek. 23.20—2: Táncczene a Leuna-művekből, dalokkal. — Milano, 17.45: Gyerekkuckó. 18.10: Táncczene. 20: Hírek. Dopolavoro. Lemezek. 21.45: Pizzetti: Debora és Jacle, 3 felvonásos opera, A szünetekben csevegés, könyvszemle. Opera után beszélőújság. — Mor. Ost-rava, 19: Citeratrió. 19.40: Harmonika. 20.25: Brünn. Utána: Rádiózenekar. — Pozsony, 11.10: Magyar hírek. 14.45: Német és magyar hírek. 17.40: Tajovsky: Suco, bábjáték. 18.40: Színházi szemle. 18.45: Munkásoknak. 19: Magyar műsor. — Róma, 18.10: Spironello hegedű- és Primo zongoraversenye. 20: Hírek. Dopolavoro. 21.10: Lemezek. 21.45: Háromfelvonásos vigjáték.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTER.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

Ovás!

Kényszerítő okokból kijelentem, hogy feleségemtől Balogh Jánosné szül. Tenczlinger Mária-tól 1930. április 10. óta különváltan élek, érte sem erkölcsi, sem anyagi felelősséget nem vállalok.

Arad, 1934. okt. 18.

4426

Balogh János kályhás.

ELLÁTÁS.

Teljes ellátást keres

2 személyre gyermektelen házaspár minden komforttal, különbejárati butorozott szobával. Cimeket „Inginer” jelígre az Aradi Közlöny kiadóiba kérek. 4430

KÜLÖNFÉLÉK.

THOMKA ELEK ezredes

névre szóló

nyugdíj könyv elveszett. Kéretik becsületes megtaláló azt Str. Eminescu 17., I. em. Thomka névre jutalom ellenében leadni. 4431

Leszállított árban eladók: Komplet ebédli 3500 lejtől, börgarnitúra 8000 lei, hálószobák 8500 lejtől, piano, zongorák, előszobafalak, meidinger kályha, íróasztal, könyvszekrény, matracok, vitrinek, varrógépek, csillárok, gyári és valódi szőnyegek, álló lámpák. asztalnemű és ágynemű, festményes, dísz tárgyak, ezüstnemű stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Regina Maria 13., Dácia mellett. 4019

Eladó egy darab nagyobb Meidinger-kályha, nagyobb terem befűtésére. Ugyanott lakatostanuló felvétetik. Bővebbet Weisz Jenő lakatosmesternél, Bu'ev. Reg. Maria 21. 4414

Aranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. 4063

PUHA ÓLOM megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Eladó: Keleti és hazai perzsaszőnyegek, hálószobák, ebédlőbutorok, dísz és vitrintárgyak. Külön ebédlőasztalok és székek, szőrmebundák. Kersek: Keleti perzsaszőnyeget, hálószobabutort, ezüst, dísz- és vitrintárgyakat, ebédlőszervizet, rövid keresztthuros zongorát. Zálogcédulák hosszabbítását vállalom. „ARS” bizom. üzlet, Str. Eminescu 80., Octutay-palota. 324

Tigris lilium és vérpiros tulipán, virághagymák kültetési ideje itt van. Virágzóképes hagymákat szállit. 3832

SZABO kertész, Páncota.